

MAGYAR BANYÁSZLAP

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES.

HIMLERVILLE,

KENTUCKY.

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES.

BERKÓ D. GÉZA A MAGYAR PAPOKHOZ

körlevelet küldött, amelyben arra kéri őket, hogy háromszáz-ezer magyar nevében kérjék Washingtonban Károlyi Mihály deportálását.

Berkó D. Géza könnyen befolyásolható, impulsive ember, akit "barátai" már nem egy szerencsétlen kalandba vitték, hogy baj esetén legyen kit csávéban hagyni.

Akik rávették, hogy egy néhány pappal közösen széküldje ezt a körlevelet, azok olyan lemoshatatlan gyalázatba hajtották Berkó D. Gézát, amelyhez képest még a hirhéd szeretet-akció kakaó vásárja glóriafény a feje körül.

A körlevél eszméje kétségtelesen a magyar kormány itteni félhivatalos képviselőitől, a hazai fehér terror önkéntes táborából indult ki, mert a hivatalos magyar képviselő eddigi igen tapintatos munkája után őket ilyen durva hibával nem lehet gyanúsítani.

A körlevél, amelyben arra kéri Amerika magyar papjait, hogy 300.000 magyar nevében kérjék alázattal, egy politikai üldözött deportálását, messze túlhág a magyar politikán és magasan felül emelkedik Károlyi körül megindult esata fölé.

Zokog a betű, mikor a fájdalom szegényével azt írja le, hogy amerikai polgárok ilyen kéressel csufolják meg Új Hazánk legszebb, legemebribb hagyományát; mikor magukról mélyen és súlyosan megfelejtkezett és a politika gyűlöletébe beleavult emberek azt kívánják, hogy szűnjék meg az Egyesült Államok menhely lenni a politikai üldözöttek számára.

Mióta az Egyesült Államok forradalommal, lázadással és véres háborúval függetlenítették magukat Angliától, azóta mindig szent tiszteletben tartották a világ minden politikai menekültjének azt a jogát, hogy itt keressen menedéket üldözői elől.

Néha gyűlölködéssel fogadták itt a bevándorlót, néha véres zavargások voltak a bevándorlók ellen, az utolsó években intézményes uton akadályozták meg, hogy újabb bevándorlók lépjenek meg az országot.

De soha senki, még a legelvakultabb jingó sem, még a K. K. legvéresebb szája izgatói sem merték indítványozni, hogy ezt a legszebb, legdrágább hagyományunkat dobjuk a sarokba; még a jelenlegi igen szigorú bevándorlási törvények is menedéket biztosítanak itt a politikai üldözöttek számára.

Hiszen Washington is politikai üldözött volt. Hiszen Washington is lázadó volt és az angol "Kurja" bizonyosan őt is "haza-áruónak" és "felségsértőnek" találta volna.

És amit eddig nem tett meg a Kluk-Klusz-Klan sem, amire

nem vetemedett még senki sem. Arra a szerepre most Berkó D. Géza és egy néhány magyar pap vállalkoznak. Ők kéri, hogy egy politikai menekültet deportáljanak az Egyesült Államokból.

Én októberista vagyok és én nagy tiszteletben tartom Károlyi személyét. Nem tudom mik a céljai, nem igyekeztem semmilyen összeköttetésbe lépni vele, mióta ebben az országban van, mert nem áll módomban mostanában.

De nekem nem mint októberistának, nem mint Károlyistának, nem is mint magyarnak fáj a Berkó D. Géza és a magyar papok akciója.

Én amerikai polgár vagyok és szeretem a hazámat úgy, ahogy csak koldusan, rongyosan, letörve érkezett bevándorolt ember szeretheti az új remények, új lehetőségek kenyeret nyújtó új hazáját.

Én úgy szeretem ezt a hazámat, ahogy a kenyeret és embert szabadságot becsülni tudó halás ember szeretheti, amiért itt a kenyeret is, a szabadságot is megtalálta.

Nekem évek óta fáj, hogy a háború itt is felidézte a faji gyűlölséget és itt is türelmetlenséget teremtett bizonyos elemek ellen.

Nem azért fáj, mert bevándorolt vagyok, tehát mert a türelmetlenség élet én is érzem, hiszen ez a legkevesebb, amit elszervehetünk ezért a hazáért; de fáj azért, mert ez a türelmetlenség, ez a klukkluszklanság meggyalázza a mi régi, a mi drága liberális Hazánkat, meggyalázza azt az Egyesült Államokat, amely a háború előtt ilyen türelmetlenséget csak hibából és csak megvetéssel ismert.

Nekem tehát a Berkó D. Géza és egyes magyar papok körlevele és kísérlete nem azért fáj, mert magyar ember vagyok.

Elyégre ez utolsó évek tengeri piszok-özöne, amely hazuról ide is átöntött, itt már hozzászókatott bennünket, hogy minden rondaságot kivált a fajunkból a trianoni béke.

Nekem az fáj ebben a merényletben, hogy Amerika legszentebb hagyományához mertek nyulni szentségtörő kézzel, hogy Amerika legdrágább és leggyönyörűbb jogszokását akarják felrugni, hogy egy emberen bosszút álljanak.

Nekem az fáj, hogy bevándorolt amerikai polgárok, akik maguk is részesültek az új Haza szabadságának minden áldásában, most ez ellen a szabadság ellen mernek törni; és hálátlan szívvel, elvetemült kézzel megbontanak azt a fundamentális nagy hagyományt, amelyet eddig tiszteletben tartott minden itt született ember.

És ha fáj, ha százszor fáj azoknak a polgártársainknak az igyekezete, akik ezt a mozgalmat megindították, le sem írhatom azt a mélyeséges megvetést, azt a felháborodott undort, a mit azok ellen a papok ellen érzek, akik még nem is polgárai az Egyesült Államoknak.

Mert a körlevél aláírói közt ilyenek is vannak.

Hálátlan, elvetemült gonosz-

tevők, akiket ide dobott a vesztett háborút követő mocsoközön s akik itt nem méltányolják a nekik nyújtott menedék helyet; hanem ide is át akarják palántálni azt a gyűlöletet, amely temetőt csinált az elhagyott Szülőföldről.

Akik még csak vendégek itt köztünk, de mint vendégek, máris a fundamentumát akarják kivágni ennek az országnak, hogy itt is fehérterror alappon folytathassák, amit Európában olyan sikeresen megkezdtek. A politikai izgatást.

Nem tudom hányan akadnak magyar papok, akik ezt a kérvényt alá fogják írni, de akik aláírják, azok megérdemlik, hogy a gyűlekezetük olyan rövid uton bányák el velük, ahogy ők szeretnék Károlyit kitoloncolni ebből az országból.

Mert akik aláírják, azok bűnösök új Hazánk legszentebb hagyományának meggyalázásában, azok bűnösök abban, hogy állásukat nem lelkeskedésre, de politizálásra használják fel és azok bűnösök a legvakmerőbb és legszemtelenebb hazugságban; hogy t. i. ők háromszáz-ezer ember nevében beszélnek.

Mint amerikai polgár, ennyi a hozzászólásom a deportálást kérő folyamodványhoz.

Mint magyar ember, mint októberista, tehát károlyista magyar ember, csak egy-két körülményre hívom fel a magyarok figyelmét.

Akinek egy vitában igaz van vagy aki legalább azt érzi, hogy igaz van, az becsületes vitában igyekszik az ő tényleges vagy vélt igazságát ismertetni.

Aki érzi, hogy nincs igaz, aki maga is meg van róla győződve, hogy hamisítást képvisel, az gáncsot vett a sötétből az ellenfele lába elé, mert úgy csak úgy győzhet.

Mi ellenségei vagyunk a fehér terrornak és ujabban — mondjuk — a fehér rendszernek.

Utálunk mindenkit, akiket még eddig hozzánk a fehérek kiküldtek, hogy köztünk is elvesseék a gyűlölködés átkát.

De azért senkit deportálni még nem akartunk.

Mi mindig azt irtuk, hogy Amerika magyarsága távol volt az eseményektől, hallgasson hát meg mindenkit, aki a hazai eseményekben szereplő volt és úgy alkossa meg a véleményét, ahogy kinek ad igazságát.

Én azt irtam ebben az újságban, hogy meg kell hallgatni Huszár Károlyt, meg kell hallgatni Bangha pátert, meg kell hallgatni még Héjjas Ivánt is, ha a számunkra mondani valója lenne, csakugy, ahogy meg kell hallgatni Hook Jánost, Károlyi Mihályt, sőt meg kell hallgatni Kun Bélát is; ha ő néki van mondani valója a számunkra.

Még a magyar asszonyokat botosztatni kívánó fehér fenegyár, a keleti államokat járó Schlachta Margitnak a deportálását sem kívántuk, bár kétségtelen, hogy ezt a némbert

egyenesen egy rabkórházba, egy tébolydába kéne deportálni. (Igaz viszont, hogy az Amerikai Magyar Népszava budapesti szerkesztője azzal küldte hozzánk ezt a nőket is botosztatni akaró nőtényt, hogy "galamb-lelkű" asszony.)

Mi hiszünk az októberizmusban és nem félünk tőle, hogy ha a fehérek tele szájjal és dagadt tüdővel járnak is ezt az országot, mert az októberizmus az — IGAZSÁG.

De a fehérek? A fehérek amerikai kiténtettjei?

Azok érzik, hogy nincs igazuk, azok érzik, hogy vesztett ügyet képviselnek és azok félnek az októberisták hangjától is.

Itt is terrorral akarnak dolgozni, itt is csak szuszbejótással tudnak az emberekre ámitani, hozzá fogtak hát a terrorhoz.

A fehér terror hivatalos lapja, az Amerikai Magyar Népszava olyan ocsmány módon vette fel a küzdelmet az októberizmus és az októberisták ellen, amilyenre még az otthoni terror sem volt képes.

És mert a rágalomhadjárat, a piszkolódás, a hazugság-özön mit sem használt, most az igazi terrorhoz folyamodnak.

Most deportálni kívánják Károlyi Mihályt, mert félnek tőle, hogy ha kinyitja a száját, egyszerre összeomlik a fehérek minden aljas hazugsága.

Miért félnek úgy Károlyi ittlététől?

Hiszen azt írják róla, hogy te hetségtelen, hogy farkastorku, hogy degenerált, hogy hülye? Hát így félnek, így reszketnek egy degenerált, egy farkastorku, egy tehetségtelen, egy hülye ember megszólalásától?

Hiszen itt van a fehérek aranyistája, nagytehetségű haleristványa, aki a numerus klauzusa gyalázatát ráterítette a Szülőföldre.

Hiszen itt van a dühöngő terror megőrült némbereje, a Népszava "galamblelkű" asszonya.

Hiszen itt van a fehér rendszer minden csillagkereszttel kiténtetett híve, akik közösen és együttesen talán csak ellensúlyozhatják egy "tehetségtelen és hülye" ember beszédeit?

Hát még így ennyien összesen sem képesek terror nélkül ellensúlyozni egyetlenegy "hülye" ember szavát?

Hiszen akkor mind ez a fentnevezett tömérdék fehér nagyság együttvéve még a "hülye" jelzőt sem érdemelheti ki.

Akkor persze, szükséges, hogy Károlyi Mihályt terror segítségével némissák meg.

Én — ismétlem — októberista és károlyista vagyok, mert csak ebben látom a Szülőföld zsellérjei számára a boldogulást.

De az én szavamra engem ne kövessenek Amerikai magyarságai az októberizmusba. Mert az a hit sok veszedelmet rejt magában.

Az októberizmus népszabadságot jelent, és jelentett Magyarországon becsületes adószétosztást és becsületes földreformot.

Akik mindezt el nem bírják, azok az októberizmustól maradjanak távol. (Lám a fehér kormány kiténtetett vitézei nem bírják az amerikai népszabadságot, mert most meg akarják dönteni egyik legszentebb zálogát az itteni szabadságnak.)

Mondom tehát, az én szavamra ne legyen senki követője az októberizmusnak.

De a csillagkeresztes urak szavára se álljon be senki fehér lovagnak.

Ne higgyenek én nekem se, ő nékik se.

Hanem, akit érdekel még Magyarország politikája és Magyarországa sorsa, az hallgassa meg úgy az októberistákat, mint a fehéreket; az nézze meg az októberisták tördöszt, jogbiztosító, rangeltörő törvényeit és nézze meg a fehérek jogfosztó, botoszó, numerus-klauzuszó törvényeit és azután határozzon.

Én nem mondom, hogy ne hallgassák meg a fehéreket, vagy hogy kérjék meg a kormányt a fehérek deportálására. Csak hallgassák meg őket.

Hallgassák meg Haller Istvánt, a nagy, a kitűnő szónokot, aki a numerus klauzussal "mentette" meg az országot és hallgassák meg azt a fehér nőtényt, akinek a nevé se akarom még egyszer leírni, de aki azt ajánlotta a magyar nemzetgyűlésen, hogy ne csak a férfiakat, de a nőket is botosztassák. (A Népszava galamblelkű fehér asszonyát.)

És azután esetleg hallgassák meg Károlyit (ha a fehéreknek nem sikerül deportálni időközben) és hallgassák meg Károlyinét.

És azután döntsenek, hogy kinek a politikáját kívánják követni.

Aki a vele nem egy pártot lévő embereket terrorral, deportálással akarja elnémitani, annak nincs igaza.

Még csak azt jegyzem meg kellő és nagy tisztelettel, hogy az Egyesült Államokban összesen sincs háromszáz-ezer magyar ember.

Akik mégis vannak, azok közt akad valamennyi fehérterrorista, akad mutatónak talán mégis csak egy-két októberista, akad szocialista és akad kommunista.

És hogy mindezen magyarokból még csak egyszáz-ezer sem tagja az összes amerikai magyar egyházaknak; s hogy akik mégis csak tagjai, azok még sem kívánunk mindannyian deportálási kérvényt írni Washingtonba.

És hogy ezek után nem is annyira pofátlanság, mint ostobaság, hogy háromszáz-ezer magyar nevében kívánják felsorakoztatni a magyar papokat a Schlachta Margit alsószoknyája körül, hogy a magyar fehérkurzus jegyében harcot indítsanak Amerika legszentebb hagyományára ellen.

HIMLER MÁRTON.

A KORMÁNY BELEAVATKOZIK A BANYÁSZOK ÜGYÉBE.

Ellenzik Washingtonban, hogy most szállítsák le a Jacksonville szerződés bérszállítóját. — Nem a bérszállítást ellenzik, csak az időt nem tartják rá alkalmasnak. — A kormány a bányabárok mellett.

A Coolidge kormányban úgy látszik csalatkozni a bányászok. Tavaly egyezséget kötöttek, amelynek értelmében a kormány elrendelte a bányabárok, a jacksonville szerződés megkötését és ennek ellenében a bányászok szervezete a republikánus pártot támogatta a választások alkalmával.

Egy ideig úgy látszott, hogy a fegyverbarátság tartósabb lesz, mert minden jel azt mutatja tavaly ősszel, hogy a szövetségi hatóságok meg fogják védelmezni a sztrájkoló bányászokat West Virginiában.

Hogy ezt eddig a szövetségi hatóság nem tette meg, azt nagyon jól tudjuk. Észak West Virginiában épen e héten fogtak el 11 sztrájkoló bányászt, akiket egy bányász meggyilkolásával vádolnak.

Terror alatt tartják egyébként is, mindenképpen a bányászok szervezetét és Washingtonból még egy szalmaszálát sem tettek keresztbe, hogy segítsék a bányászokat, hogy biztosítsák a számukra a mozgási lehetőség szabadságát.

Most azután, hogy a bányák irai Clevelandban bérszállító gyűlést hívtak, egészen meztelenre vetkőzött a kormány.

Nem hivatalos uton, de a megszokott közvetítők által értesítették a bányák urait is, meg az ország közönségét is, hogy nem tartják az időt alkalmasnak a bérszállításra, mert arra — még nem érett meg egészen a helyzet.

Nem a bérszállítást ellenzik hát Washingtonban, nem arra törekszenek, hogy konstruktív politikával elérhesse a szén a rendes árat, hanem azt tanácsolják a bányák urainak, hogy éheztessek még egy kis ideig a bányászokat.

Nyíltan jelentik, hogy a bányászok fizetése — szerintük — nagy, hogy azt a szénipar meg nem bírja és szükséges a fizetés levágása. Csak attól óvják a bányák urait, hogy azt most, több-kevesebb erőszakkal idézzék fel és azt tanácsolják nékik, hogy várjanak, mert a bányászok munkátlansága meggyőzi majd őket arról, hogy a fizetésüket le kell szállítani.

Hogy miért kell leszállítani a fizetésüket és mivel lesz akkor több munka, azt a kormány bölcsesége nem mondta meg. Tudosámsunk szerint elfogy ebben az országban ötszázmillió ton szén körül egy esztendőben és nem fog csak egymillió tonnával több sem elfogy, ha a negyeddere vágják is le a bányászok fizetését.

Ellenben jól tudja a kormány, hogy ha lehetővé tenné a bányászok számára a szervezkedést, ha biztosítanák a számukra azt a legelemibb emberi szabadságot, amit papíron ugyis

biztosít mindnyájunk számára ennek az országnak az alkotmánya, akkor hat hónap múlva csak szervezett bányász lenne az országban.

Szén akkor sem kellene több, de akkor nem vághatnák le a szervezeten vidékeken a fizetéseket a nullára és akkor jobban megoszlaná a munka az egyes vidékek közt.

Ezt várták a kormánytól, a mely azonban — úgy látszik — teljesen cserben hagyja a bányászokat és csak azt kéri, hogy ne most, hirtelen erőszakkal, de később, némi kiéheztetés után vágják le a bányaurak a bányászok fizetését.

Ugy értesülünk egyébként, hogy a fizetéslevágó clevelandi gyűlésén az illinois társaságok nem is jelennek meg, az indiai társaságok pedig csak mint szemlélők és hallgatók vesznek részt a pennsylvaniai és ohioi társaság tanácskozásain.

A MOZDONYVEZETŐK BANYÁJÁBAN MÉG MOST SINCS REND.

Több ízben megemlékeztünk már a mozdonyvezetők bányájáról és arról a harcáról, amely a bányászok és a szervezet közt tört.

Az American Labor Federation kényszerítő eljárása következtében megindultak a tárgyalások, hogy valamilyen lehetővé tegyék a bányászok szervezését, de ezek a tárgyalások úgy nyulnak, mint a tengeri kigyók.

Előbb Clevelandban, majd Huntingtonban jöttek össze a szervezet és a társaság, illetve a mozdonyvezetők kiküldöttjei, de megegyezésre jutni nem tudtak.

Mint hogy a lapok számára nyilatkozatot nem adnak ki, senkinek nincs fogalma róla, hogy menyire vannak a tanácskozással, de akik ismerik a helyzetet, azok nem sok reményt fűznek egy kielégítő megegyezéshez.

Csak természetes, hogy ilyen körülmények közt a Coal River mentén elterülő többi bányák hallani sem akarnak a szervezet elismeréséről és példaként állítják a mozdonyvezetőket, akik nem tűrik meg a telepükön a szervezetet.

A szervezet részéről belátják, hogy a mozdonyvezetők nem képesek megfizetni a jacksonville skálát és haszonnal dolgoztatni, de az is bizonyos, hogy a jelenlegi rendszer mellett is ráfizetnek az üzemre.

Csak azt nem érti senki, hogy miért nem írják alá a szerződést és zárják le a bányát, mert ebben az esetben a veszteségük sokkal kisebb lenne, mintha üzembent tartják azt az 1917-es skála mellett, amit most erőszakkal tartanak érvényben.

MAGYARORSZÁGI HIREK

Az első röpülőgép Nyiracsádon

A szabadság Magyarországon.

Nyiracsád község Szabolcs-megyében fekszik. Szép egyenes földje, már tudnillik annak a földje, akinek van. A mult év május 28-án két nyiracsádi földmivel állt kint a mezőn s pipázgatott. Közben szölkak is egymáshoz, olykor, egyet egyet. Egyszer azt kérdezi Péter a Páltól:

— No, komám, azt mondja meg nekem, ha kend olyan okos ember, hogy hány nap van az égen?

— Nap, az csakis egy nagyon. — Hát látja kend, hogy nem tudja. Nézzem föld oda az angyalok ámbitusára, aztán látni fogja kigyelmed, hogy kettő van. Nézzem oda, ott az egyik, aztán nézzem emide, ott meg van la, a másik.

A magyar föléné: — A' bizony, veszekedett egy világ, már csakugyan duplikátban van.

Nézzem, nézzem, az egyik nap egyszer közelebb ér, megszólal Pál bátya:

— Nem nap az öcsém, ha gépmadár. No, még a nyiracsádiak se láttak röpülőgépet, legalább az asszonya nem. Pontosan idezáll hozzánk.

Ugy lett, a röpülőgép leszállt a libalegelőn, az falubeli apróságok szörnyű fúvralgása közt. Kivonult az egész falu megnézni a nagy csodát, hát Bogár ur jött, a munkásvállalkozó, meg Winkler ur a messi győrságpusztai bérletéről, még az intézőjét is elhozta a bakon, a gépkocsis mellett, bizonyos Inkey László urat. Hát ilyen nagyurak ezek a nyiracsádiak, nem hiába híre van a munkálatjuknak, még gépmadár is jönnek értük. A falubeli kocsmárosok és a hangászkör dörzsölték a kezük: áldomás lesz tit ma.

Ez is úgy volt, mint a repülőgéppel való jóslat, hogy bekövetkezett. Csak Nyiracsádról összeszedtek egy egész bandát, 40 munkást, a 41-ik a bandagazda, a 42-ik és a 43-ik a főzö-asszonyok. A kontraktusban benn áll, hogy a Bogár Mező- és Erdőgazdasági Munkásvállalathoz szerződnek a nyiracsádiak. Hivatalos óra: napkeltétől napnyugtáig, félóra früstökös és egyórai ebédidővel. Kapnak azért a fölöntét: havi 2 mázsá élét (fele rozs, fele buza), a serdültje: 1 métermázsányit, aszszonynép 120 kilit. Azonkívül minden fejre dukál a lakás és élelem, "ez utóbbi áll egy hónapra 23 kila kenyér, 6 kila főzöliszt, 1 kila 60 deka hús, 15 kila burgonya, 3 kila hüvelyes, 4 kila szalonna, 1 kila só, 1 liter ecetből. Paprika, hagyma, a mennyi elég kiméletesen."

A jegyző urnál megkötődik a kontraktus. Mégpedig kettő. Az egyiket köti a vállalkozó a munkással, a másikat köti a vállalkozó a munkálatával. Ha aztán a kettő közt van egy kis árdifferencia, hát hiszen az ilyen ügynökség abból él; az ilyen differenciából, amit a munkások munkaértékéből le tud csippeníteni.

Mánap már vonaton ülnek a munkások, merthogy nem azért van földbirtokreformtörvény az országban, hogy a nyiracsádiak a télire valót ne Győrmegyében, Győrságpusztán legyenek kényeszerültek megkeresni. Megérkeznek Győrságpusztára, tisztesség szölván ne essék, bizony csak a tetvek fogadták ott őket. A szegény embernek ezek a fehérruhás kislányok, a

kik az alomszalmán nagy ünnepeket rendeznek a megérkezettük. Az a csádiaknak is, sok panaszra, a doktor Győrszentmártonból hozatta ki a dezinfectort. Szükség van ilyen uradalmas helyen.

Már ez es tetszett a munkásoknak, mert a szabolcsi magyarok szeretnek ám tisztálkodni, hanem aztán a koszt még ugy sem tetszett. Az előirt mennyiségű ennilalókat nem adta ki előre az uradalom, ahogy elő volt írva, hanem esett disznószalonnájából zsírral főzték meg napról-napra a kosztot. A főzöliszt 8-as volt, a fehérje benne homok. Amikor eleinte szépen panaszkodtak, akkor azt felelte nekik az egyik intéző ur:

— Ez a népség mind egyforma. A berettyóújfalusiak is azért panaszkodtak, hát fácsápcenyével nem etetehet őket.

Akkor tűnt ki, hogy Winkler urat már otthagyták a berettyóújfalusi munkások, megszökték a kutyának való kosztól. Sze-gény emberek csak tőrtek egy darabig, 6 héten keresztül becsülettel dolgoztak, végre nem bírták tovább a koplalást és megmondták, hogy elmennek, adják ki a megszolgált bérüket és ahogy a szerződésben van: szállítsák ki a vonatra. Inkey intéző ur csendőrrrel fenyegetőzött, hát a munkások kérdést intéztek a földmivelügyi miniszterium mezőgazdasági munkásokosztályához. Ott azt mondták nekik: elhagyhatják a helyüket. Megszolgált bérükért forduljanak a győrsági főszolgabíróssághoz.

Nos hát, hiszen jó helyre mentek. A győrsági szolgabíró ur "megidézte a feleket", aztán Winkler urat, meg az intéző urat bent tartotta, a többi kiküldte a folyósóra. Amikor a jegyzőkönyv kész volt, akkor behívtá a munkásokat is, hogy azok is írják alá. Ók bizony nem írják így alá, ók csak azt írják alá, amit ók mondanak. Ennyi-ben maradt a dolog.

Telt az áldatlan idő, éhesek voltak, aztért a munkásvállalkozótól azt könyörögték, hogy legalább annyit adjon egyelőre, amivel hazamehetnek, hiszen Győrságpusztán éhenhalnak, mert az undorító kotyvalékok megenni már végkép nem tudják. A munkavállalkozó ekkor azt mondta nekik, hogy ő nem tud nekik fizetni, mert neki se fizet az uradalom, hanem majd porbe állanak vele. De ha elmennek a munkavállalkozóval Erdélybe dolgozni, akkor elszállítja innen őket és amit ott Erdélyben fognak dolgozni, azért

fog nekik fizetni.

A szegény nyiracsádiak mit tehettek egyebet, elmentek Erdélybe. Dolgoztak ott is, azért a munkájukért csakugyan megkapták a bérüket, aztán hazamentek félkeresettel, hatheti ke-serves keresztetük, ami télire való lett volna: Winkler Miklós ur, a nagybérő még máig is visszasafoja. A vállalkozónak pedig nincsen miből fizetni. A szegény emberek fűhöz, fához, győrságpusztai szogabíróhoz, vállalkozóhoz, földmivelügyi miniszterhez írtak, küldöttek is küldtek — akiknek ugy adták össze az uti pénzüket és a tarisznyába mindegyik egy kis darab kenyeret — hogy: ismerjenek már Istent az urak, hát a szegény ember megszolgált bérét csak ne tartsák vissza, hiszen jó ára van a szénának, a mit lekaszáltak, a buzának, a mit learattak, hát már csak ne tegyenek ilyent az ő kis pályáikkal... bizony, a borsószem a falon inkább megragad, mint hogy a rimánkódo szónak sikerlett volna. Winkler ur azt mondja: neki a vállalkozóval differenciál vannak, ő előbb elszámol vele. A vállalkozó azt mondja: ő nem fizethet addig, amíg nem kap pénzt az uradalomtól. Pórlt is már az uradalom a munkabérékért, az elmaradt kosztért, kártalanításért, ma volt a győri polgári törvényszéknek a pörfelvétele... Amire ebből esznek kenyeret a nyiracsádi gyerekek, akkor már elhánnyák a csikófogutakat, Hanem a Bogár-vállalat, az jól járhat az ilyen pörrel, mert ha megnyeri, akkor sokat nyer. Vagy sokba egyeznek ki egymással. A munkások pedig a legjobb esetben akkor is majd csak azt a 19 millió koronát kapják, ami a hatheti megszolgált termény mult év júliusi értéke... Ki van ez már kalkulálva szépen, papirkoronában.

És a földmivelügyi miniszter? Az minden szépet mond most is. Még szép tőle, hogy nem rossz. Elismeri, hogy a munkásoknak van igazuk, az egész szívét odaadja a munkásoknak egy jó tanácsba öntve, mint valami mézeskalácsot: a győrsági szolgabírónál követel-jék Winkler Miklóssal szemben a munkabérüket, mert Winkler "a Bogárral" együtt fogadta a munkásokat. Igaza is van a földmivelügyi miniszternek jeli szempontból, csak kormányzati és szociális szempontból nincsen igaza. Ha csendőroket tudnak küldeni a munkások után, amikor azok engedelem nélkül hagyják ott a helyüket, tehát "szerződést szegnek", azonképen a szerződést szegő földbirtokok vagy bérőlt, meg intézőt is tessék csendőrszuronyok közé vétetni és be-kísérteni a ő munkahelyük-re: a magtárba, meg a pénztár-hoz. Hogy amíg az ő munkáju-kat nem teljesítik, addig a csendőrt ott őrzí óket.

De az egység kormányban a földmivelügyi miniszter nem tudja kivinni, hogy a belügyminiszter ugy függeszse föl azt a győrsági főszolgabíró-t a hivatalától, hogy a lába ne érje a földet. Mert hiába, csak a szabadság országa vagyunk mi, a mint most olvasom, hogy tisz-telendő Schlachta Margit nővér is odakint Amerikában nagyon bizonyítja. Szabadság-or-zság. Szabad a földhözragodt munkás megszolgált munkájdá-

MAGYARFALU FLORIDÁBAN

Floridában, Amerikának legcsodásabb államában, az óriás nagyságú hazájában, Magyarfalun lakunk és dolgozunk. Ez a Magyarfalun az államunk ügyeivel felközpontosított Polk County-ja lezár. A floridai alapítás vezetésével az új-nyugati mozgásvilág, mögött pedig tiszteleg, jómódú, beületes amerikai urakból állnak, akik Polk County-ban jelenleg 70 ezer hold földön bantana ültetvényekkel foglalkoznak. Ezeknek a derék amerikai embereknek van egy magyar ismerősök, aki rá vette óket, hogy területüknek egyik részén "egy magyar községet alapítsunk".

Az amerikai bányászok és gyárakban számtalan olyan ember dolgozik, akiknek szive sir a föld után. Ilyen földesítők földmivelvélésért nagy-nyeret keresnek Magyarfalun. Magyarfalun telelteni, hogy ott boldog, jóléti és szabadságban éljenek, ahol nem kell tartani a bányák lejáró költől és ahol nem kell félni a gyáraknak bizonytalan munkaviszonyaitól. A floridai Magyarfalun földje vár a magyar emberek munkáit karjába, után a munkásoknak szorgalmat, bőszség, bus-sá kinevel juttalmazza hálas szeretettel a föld után.

A nézők most tervezik Magyarfalut, most hasitják a földet 5 és 10 holdas farmokra, utakat és házakat építenek és mintafarmot rendeznek be, hogy az ott letelepülő boldoguljon és boldog legyen.

Az amerikai magyar napilapokban sorozatos cikkek írók ennek a csodás világnak csodás életéről és a Magyar Bányászlap olvasói arra kérem, hogy olvassák el a magyar napilapokban megjelenő floridai cikkeiket.

Most dolgozom egy vastag kis füzetben, amiben fényképekkel illusztráira mutatom be Floridának és a floridai Magyarfalunak a szépségét és csodás lehetőségeit. Ez a könyvcsomag elkészült, most kerül és így nem nyomtatok igen sokat. Aki szeretné ebben a füzetben egy példányt, annak szívesen megküldöm teljesen ingyen, melytől kevesen lesz, ha az alábbi szelvényt kitöltve nekem beküldi.

ERNEST L. MANDEL
799 Broadway, New York, N. Y.

A Floridáról és a floridai Magyarfalunról szóló füzetből kérek egy ingyen példányt.
Nevem:
Pontos címem:

A Bányászlapot bányászok írják, bányászokról, bányászok-nak.
Dr. POINDEXTER
FOGORVOS
(Elwood szállodával szemben.)
WELCH, W. VA.
Ha előrangú munkát akar, olcsó áron, forduljon bizalommal hozzám. Én a munkámért felelősséget vállallok.
A legtöbb magyar hozzájár, jön, jön a többi is és győződjön meg arról, hogy előrangú kiszolgálásban részesül.

TERJESSZE EZT A NAPILAPOT
EZ A NAPILAP AZ AMERIKAI MAGYARSÁG LEGHÍVEBB BARÁTJA, TÁMOGATÓJA ÉS TÁJÉKOZTATÓJA
TERJESSZE EZT A NAPILAPOT

Mutassa meg barátainak, ismerőseinek és szomszédainak. Mutassa meg nekik, hogy mily rendkívül sokat nyujt olvasásának és előfizetésének az újság. Lapozgasson benne, ott találja a legérdekelőbb híreket és hírek között a legérdekelőbb híreket. Mindig olvashatja benne a világ egyik legtekintélyesebb hírszolgálati szervezetének, a "United Press"-nek a híreit. Politikai, társadalmi, közgazdasági, pénzügyi, színházi, irodalmi és művészi cikkeknek, valamint közleményeknek állandó rovatuk van lapunkban. Az egyházi és egyetemi élet — vállalkozások nélkül — lelkes támogatásban. Szóval a közleményekben részülni hasájainkon külön-külön rovat alatt. Jogügyi és orvosi rovatunk ugyancsak figyelemre méltók.

Ez a napilap valóban az Ön legizgalmas barátja és tanácsadója. Önk ir, Önért ir, önköz szolgálatot.
Az "Amerikai Magyar Népszava" heti nagy száma — a szines melléklettel — az újságíródomal külön szenneciója.
Az "Amerikai Magyar Népszava" szerkesztőségének tagjai, valamint bel- és külunkatársai régi, jobbarat az amerikai magyarságnak és alapos ismerői az amerikai magyar viszonyoknak. Egy-egy hírtől kitöltött lapok, előrendelt újságok, Berek D. Géza főszerkesztő személyes vezetése és felügyelete mellett meggyébe az a nagyarábús munka, amely ennek a hatalmas lapvállalatnak az irányításával és fejlesztésével állandóan jár.
Magyarországi szerkesztő és tudósító: Dr. Kun Andor.
Lapunk hasábjain a legkülönlegesebb hírek és publicisták tollából ugyancsak rendkívül érdekes közleményeket találunk olvasóink. Párisi tudósító: Dr. Jules Geisztes.
Az "Amerikai Magyar Népszava" az Egyesült Államokban és Canadában minden jelentékenyebb központban saját költségén iróddat tart fenn, amelyeknek az a rendeltetésük, hogy lapunkat az ottani helyi hírekkel, illetve tudósításokkal lássák el az olvasókönnyűségüknek, valamint előfizetőinknek segítségülre legyenek a helyszínen. amikor arra szükség van.
Az "Amerikai Magyar Népszava" folyóatlagos közlésben rendkívül érdekesül regényt is ad olvasóink.
Az "Amerikai Magyar Népszava" minden előfizetőjének ingyen megküldi 1925. Évi Nagy Képes Naptárát. Uj előfizetők is megkapják, csupán 25 centet fizetnek a szállítási és csomagolási költségéért.
Ha Ön lapunknak még nem előfizetője, fizessen rá elő most.
AZ "AMERIKAI MAGYAR NÉPSZAVA" ELŐFIZETÉSI DÍJAI:
Az Egyesült Államokban és Canadában egy évre \$6.—
New York városában egy évre \$8.—
EGYES LAPSZÁM ÁRA 3 cent
A HETI NAGY SZÁM ÁRA (SZINES MELLÉKLETTEL)
Greater New Yorkban 5 cent
Egyes szám ára vidéken 8 cent
Az "Amerikai Magyar Népszava" olvasóinak ezidén is minden tekintetben pártatlan nagy hűségi számot ad, melyre már most felhívjuk az amerikai magyarság figyelmét.
Olvasókönnyűségünk nagy szolgálatot tesz nekünk, ha bevérsárlási alkalmán mindenkor lapunkat ajánlja az illető kereskedőnek vagy cégnek hirdetés céljára. A lapunkban elhelyezett hirdetés öketlenül meghozza a várt sikert.
Önmagát támogatja, az aki bennünket támogat, minket segít a lap terjesztésében.

AZ "AMERIKAI MAGYAR NÉPSZAVA"
EGYEDÜLI MAGYAR NAPILAP, AMELY TAGJA AZ "AUDIT BUREAU OF CIRCULATIONS"-NEK (A. B. C.)
SZERKESZTŐSÉGE ÉS KIADÓHIVATALA
24 UNION SQUARE, NEW YORK, N. Y.

PENZÁTVALÁSOKAT DOLLÁROKBAN
Magyarországon és elszakított részelve, továbbá Csechoslovákiába, Romániába és Jugoszláviába a legpontosabban eszabolunk.
Kamatok dollárkértéküket 4 százalék mellett elfogadjuk.
Hajótyeket eladunk bármely vonalra. — Közlegzői ügyeket a legpontosabban intézünk el. MINDEN AMERIKAI MAGYAR forduljon hozzánk a legteljesebb bizalommal.
American Union Bank
Főintézet: 10 EAST 22nd ST. NEW YORK CITY. Filointézet: 1597 SECOND AVE. Cor. 3rd Street
A bank 1597 Second Ave. alatti fiókiródjája minden nap este 8 óráig, héttől este 9 óráig nyitva van. — Vasárnap egész nap zárva van.

MAGYAR BANYÁSZOK!
Ha házat vagy farmot akar venni, vagy eladni, forduljon bizalommal hozzánk. Évek óta becsülettel szolgáljuk ki a magyarságot. Biztosítási osztályunk élet és balesetbiztosításokat ajánl a magyar bányászoknak. 10 és 20 éves biztosításokat kötünk, ami azt jelenti,
HOGY MÉG ÉLETÉBEN MEGKAPJA A BIZTOSÍTÁSI ÖSSZEGET.
Magyar levelekre magyarul válaszolunk.
KISS AND KLEIN
Real Estate, Insurance & Brokers
202-204 SECOND NAT. BANK BLDG.
Brownsville, Pa.

SECOND NATIONAL BANK
Brownsville, Pennsylvania
Ne küldje pénzét idegen helyre. Ne menjen kis, gyenge bankba, hanem jöjjön hozzánk, a vidék egyik legerősebb bankjába.
BETÉTEK UTÁN 4 SZÁZALÉK KAMATOT FIZETÜNK és azükg esetén pénzt felmondás nélkül fizetjük vissza.
Pontos, lelkiismeretes kiszolgálásról biztosítjuk.
SECOND NATIONAL BANK
L. B. BULGER, Cashier. EARL HUSTON, President.
Brownsville, Pennsylvania

MI LESZ ÖNNEL,
HA MEGÖREGSZIK?
Gondoljon öreg napjaira és vegyen olyan életbiztosítást, melyet

MÉG ÉLETÉBEN KIFIZETNEK.

MAGYAR KÖTVÉNYT KAP, melyből Ön pontosan tudja, hogy milyen biztosítást vásárolt.
Bővebb felvilágosításért írjon a következő címre:
NATIONAL INSURANCE AGENCY
HIMLerville, KENTUCKY.
A Provident Life and Accident Insurance Co. vezérügynöksége.

GYENGE FÉRFIAK ÉS NŐK.
Mi komolyan ajánljuk a Laxaphrod használatát ideges kimerültség, elgyengült nem erő esteiben, melyek kúszapongás, önfertőzés, munkatulterelésből, lelki szorongás és bántóhió származnak.
Ez a szervezet szabályozója, mely élénkíti és erősíti teszi az egész szervezetet, helyreállítja az ideg és izomsejteket és rendbehozza egész testét. Hamarosan látható annak jótékony hatása. Használatá azonnal mutatkozik, hogy sokkal egészségesebbnek érzzi magát, megszűnteti a káros folyásokat, és eltinteti az ideges ingerlékenységet. A mirigyek, izom és idegsejtek fejlődésének indulnak. egészséges szünt nyer, étvágya növekszik és nyugodt lélek ismét az alvás és gyorsan helyreáll a nem és testi ereje ez-által.
Laxaphrod csupán a LAXAPHROD MED. CO., 188 Laxaphrod Bldg., Box 903, Pittsburgh, Pa., által lesz készítve. Teljes kezelési ára \$7.50, félkezelési ára \$5.00, Insured csomagkúldésnél 25 cent külön.

The Peoples Bank of Appalachia
Főleg magyarok részére szolgál. Mr. J. J. Saltzer, aki egyik legelőkelőbb kereskedője Appalachianának, egyik főöröszvényese és a bank igazgatóságának tagja. A bank NÉGY SZÁZALÉK kamatot fizet takarékbetétek után. Pénzkiüldemények a világ minden országába.
E. B. MOORE, pénztárnok.

ALLAMI SZABADALMAT
szerekek jó eszméire. Küldje találmányát egyszerű rajzát, vagy mintáját INGENYENÉS tanácsot.
ZOLTAN H. POLACHEK
Patent Attorney - Pol. Engineer
70 Wall St., New York

46

MAGYAR Bányáplézek Meséi

EGY ÖREGEDŐ Bányászlegény
Esete.
Írta: FISHER ANDOR.

VIII.

FÁJ

A HÁT? A DEREKA? A KARJA? A LÁBA? A FEJE? AZ OLDALA? AZ EGÉSZ TESTE? MINDENE?
Egy két alapos bedörzsölés megszabadítja a valódi Dr. Bolgár gyógyszerész-féle

VILLANYKENŐCS

RHEUMA, KÖZVÉNY, HASOGATÁS, OLDALSZURÁS, vagy bármilyen fájdalomtól, akár hűlés, akár erőltetésből származó, a világ legjobb bedörzsölő szere. Sokan hamisítják, utánozzák, ne hagyja magát becsapni. 1 nagy tégely \$1.10. 6 nagy tégely \$5.00 bérmentve. Hogy a valódit kapja, ez a cím:

VÖRÖS KERESZT PATIKA, 8901 Buckeye Road, CLEVELAND, OHIO

Rendeléssel küldünk szép falinaptárt ajándékba.

— Hát... hát... hát mink nem épen jóba.

— Tán valami baj van maguknál?

— Baj... baj... bizony.

— Mondja már meg mi?

— Hát Palit elfogatta a super.

Julius egészen elsápadt erre a hírre és pilanatokig tartott, míg megszólalt.

— De hát mér, mit tett Pali?

— Semmit. Egy csunya pletyka miatt. Azt mondják róla, hogy kézakarva csinálta a bajt, hogy Jóska meg akarta ölni. Mer hogy Klárit szereti, oszt utba volt az ura. Ilyen cudarul, még nem rágalmaztak embert.

— Oszt ezért elfogatták. Hát van-e igazság a földön és erre aztán már meg is eredtek a könnyei.

— Marci nagyot nézett, mikor Julius szemében a könnyeket látta megcsillanni. Nem értette a dolgot. Hogy Julius most siratja Palit, akit egykor kikosarozott. Arról Marci nem tudott, hogy közben, míg Pali a kórházban volt, szorgalmasan látogatta a sebesült legényt.

— Hát majd kibújik az igazság. Nem maradhat ez annyiba.

— Most hova mennek?

— Hát előbb bemegyünk Mr. Szivkuthoz. Tudja, ő segíteni szokott bajba esett embereknek, hát mepróbáljuk, hátha segítene Palin is.

— No, megyek én is magukkal.

Mr. Szivkui öregedő magyar zsidó. Üzlete van Welchen, ahol a magyaroknak, meg más idegen nemzetiségűeknek szabtak a ruhát. Vices bácsi, aki kedveskedéseivel magához láncolja a bevándoroltakat. Ha bajba jut, törvényt kerül szembe a bevándorolt Szivkui bácsihoz megy. Szivkui bácsi aztán jópénzért segít rajta. Már amennyire tud. Tolmácsol vagy ügyvédet ajánl. A segítséssel jó üzletet csinál, mert megfizetik érte jól, viszont az idegent még halálra is kötelezi, mert segít rajta.

— No, most gyereink egy ügyvédet fogad-

ni, indult el Mr. Macskási. Megfogadjuk az első ügyvédet Welchen. Ha az se tud segíteni, akkor nincs segítség.

— Az ügyvéd, Mr. Yellow, amikor az ügyet Mr. Macskási elmesélte neki, azt kérdezte Mr. Varrótól.

— Mr. Varró, mivel történt a lövés? Mr. Macskási azt mondja porral.

— Igen, porral. Nem sült be Palinak, hát ráfúrt. De nem azért, mintha meg akarta volna ölni Jóska. Isten ments.

— Érttem. Ez a tárgyaláson nagyon fontos lesz. Mert ha Pali — aki régi bányász — valóban előre készült volna egy ilyen gyilkosságra, biztosan dynamitot használt volna. A dynamitnak nagyobb az ereje, nagyobb robbanást idéz elő. Hiszen tiszta véletlen — talán a por mennyiség volt sok, hogy ilyen szerencsétlenség előfordult. Ön már régen a bányavidéken vagyok és alig hallottam még ilyen esetet. Hát ezt a tárgyaláson mindenesetre felhasználjuk. Most elmegyek az ügyészhez és mepróbáljuk Palit a tárgyalásig szabadlábra helyezni.

Varró, Marci meg Julius izgatottan járkáltak a törvényszék előtt. Már egy órája volt a törvényszék épületében az ügyvéd, Mr. Macskási meg Szivkui bácsi, amikor végre kijötték.

— Nehezen ment — kezdte az ügyvéd — az ügyész 5000 dollár bondot kért, de aztán sikerült meggyőzőm, hogy 1000 dollár is elég lesz, mert Pali nem fog megszökni a tárgyalás elől. Most az a kérdés, van-e ennyi pénzük.

— Hát bizony itt nincsen, de megyünk haza és hozzuk, felelte Varró.

— Hát ha még ma behozzák a pénzt, este már otthon lehet Mr. Kelemen, biztatta őket az ügyvéd.

— Hozzuk ügyvéd ur, okvetlenül.

Ahogy az ügyvédet elhagyták, Julius megszólalt:

— Marci, nekem is van 500 dollárom a bankban, oda adom jó szívvel, hogy Pali kijöhessen.

— Dupla gyilkossággal van Pali vádolva. Először, hogy Jóska akarattal lötte meg, másodsor, hogy Mr. Sundayt meg akarta ölni.

— No, má ilyen huncutságot, tört ki Varró. Már hogy akarhatta volna megölni? Hiszen semmi se volt nála. Se kés, se fegyver.

— Mégis ezzel vádolják, felelte Mr. Szivkui.

— No, most gyereink egy ügyvédet fogad-

ni, indult el Mr. Macskási. Megfogadjuk az első ügyvédet Welchen. Ha az se tud segíteni, akkor nincs segítség.

— Az ügyvéd, Mr. Yellow, amikor az ügyet Mr. Macskási elmesélte neki, azt kérdezte Mr. Varrótól.

— Mr. Varró, mivel történt a lövés? Mr. Macskási azt mondja porral.

— Igen, porral. Nem sült be Palinak, hát ráfúrt. De nem azért, mintha meg akarta volna ölni Jóska. Isten ments.

— Érttem. Ez a tárgyaláson nagyon fontos lesz. Mert ha Pali — aki régi bányász — valóban előre készült volna egy ilyen gyilkosságra, biztosan dynamitot használt volna. A dynamitnak nagyobb az ereje, nagyobb robbanást idéz elő. Hiszen tiszta véletlen — talán a por mennyiség volt sok, hogy ilyen szerencsétlenség előfordult. Ön már régen a bányavidéken vagyok és alig hallottam még ilyen esetet. Hát ezt a tárgyaláson mindenesetre felhasználjuk. Most elmegyek az ügyészhez és mepróbáljuk Palit a tárgyalásig szabadlábra helyezni.

Varró, Marci meg Julius izgatottan járkáltak a törvényszék előtt. Már egy órája volt a törvényszék épületében az ügyvéd, Mr. Macskási meg Szivkui bácsi, amikor végre kijötték.

— Nehezen ment — kezdte az ügyvéd — az ügyész 5000 dollár bondot kért, de aztán sikerült meggyőzőm, hogy 1000 dollár is elég lesz, mert Pali nem fog megszökni a tárgyalás elől. Most az a kérdés, van-e ennyi pénzük.

— Hát bizony itt nincsen, de megyünk haza és hozzuk, felelte Varró.

— Hát ha még ma behozzák a pénzt, este már otthon lehet Mr. Kelemen, biztatta őket az ügyvéd.

— Hozzuk ügyvéd ur, okvetlenül.

Ahogy az ügyvédet elhagyták, Julius megszólalt:

— Marci, nekem is van 500 dollárom a bankban, oda adom jó szívvel, hogy Pali kijöhessen.

— Dupla gyilkossággal van Pali vádolva. Először, hogy Jóska akarattal lötte meg, másodsor, hogy Mr. Sundayt meg akarta ölni.

— No, má ilyen huncutságot, tört ki Varró. Már hogy akarhatta volna megölni? Hiszen semmi se volt nála. Se kés, se fegyver.

— Mégis ezzel vádolják, felelte Mr. Szivkui.

— No, most gyereink egy ügyvédet fogad-

ni, indult el Mr. Macskási. Megfogadjuk az első ügyvédet Welchen. Ha az se tud segíteni, akkor nincs segítség.

— Az ügyvéd, Mr. Yellow, amikor az ügyet Mr. Macskási elmesélte neki, azt kérdezte Mr. Varrótól.

— Mr. Varró, mivel történt a lövés? Mr. Macskási azt mondja porral.

— Igen, porral. Nem sült be Palinak, hát ráfúrt. De nem azért, mintha meg akarta volna ölni Jóska. Isten ments.

Varró, Marci meg Julius is hozzámertek. Elmesélték neki az ügyet. Szivkui bácsi gondolkodott egy percig, aztán így szólt:

— Bajos lesz a dolog. Tudják, hogy Mr. Sundaynak nagy ereje van, itt se nagyon fordulnak vele szembe. No, azért mepróbáljuk. Elmegyünk a vömhöz, Mr. Macskásihoz, megbeszéljük vele a dolgot.

Együtt ballagtak át aztán Mr. Macskásihoz. Amikor annak üzlete elé értek, Szivkui bácsi azt mondta Varrónak:

— Mennyi pénzt hoztak magukkal?

— Pénzt... ejnye... pénzt bizony semmit se hoztunk. Tecik tudni, a nagy ijedelemben egészen elfelejtettünk. No, azé csak tessék sziveskedni, meg fizetjük mink amit kell.

— No, hiszen nem azért kérdeztem — felelte Szivkui bácsi —, csak ha bondot kell letenni, van-e pénz maguknál?

— Hát itt nincs, de előteremtjük akárhol.

— Mr. Macskási se biztatta semmi jóval őket.

— Mr. Sunday, ha azt akarta, hogy börtönbe kerüljön Pali, akkor onnan nagyon bajos lesz kihozni. No, azért gyereink át a törvényszékre.

A törvényszék előtt kint hagyták Varrót, Marci meg Julius. Ő, meg Mr. Szivkui bementek.

Már egy jó félórája várakoztak rájuk, amikor kijöttek.

— Hát nagy a baj — szót Mr. Macskási.

— Dupla gyilkossággal van Pali vádolva. Először, hogy Jóska akarattal lötte meg, másodsor, hogy Mr. Sundayt meg akarta ölni.

— No, má ilyen huncutságot, tört ki Varró. Már hogy akarhatta volna megölni? Hiszen semmi se volt nála. Se kés, se fegyver.

— Mégis ezzel vádolják, felelte Mr. Szivkui.

— No, most gyereink egy ügyvédet fogad-

ni, indult el Mr. Macskási. Megfogadjuk az első ügyvédet Welchen. Ha az se tud segíteni, akkor nincs segítség.

— Az ügyvéd, Mr. Yellow, amikor az ügyet Mr. Macskási elmesélte neki, azt kérdezte Mr. Varrótól.

— Mr. Varró, mivel történt a lövés? Mr. Macskási azt mondja porral.

— Igen, porral. Nem sült be Palinak, hát ráfúrt. De nem azért, mintha meg akarta volna ölni Jóska. Isten ments.

— Érttem. Ez a tárgyaláson nagyon fontos lesz. Mert ha Pali — aki régi bányász — valóban előre készült volna egy ilyen gyilkosságra, biztosan dynamitot használt volna. A dynamitnak nagyobb az ereje, nagyobb robbanást idéz elő. Hiszen tiszta véletlen — talán a por mennyiség volt sok, hogy ilyen szerencsétlenség előfordult. Ön már régen a bányavidéken vagyok és alig hallottam még ilyen esetet. Hát ezt a tárgyaláson mindenesetre felhasználjuk. Most elmegyek az ügyészhez és mepróbáljuk Palit a tárgyalásig szabadlábra helyezni.

Varró, Marci meg Julius izgatottan járkáltak a törvényszék előtt. Már egy órája volt a törvényszék épületében az ügyvéd, Mr. Macskási meg Szivkui bácsi, amikor végre kijöttek.

— Nehezen ment — kezdte az ügyvéd — az ügyész 5000 dollár bondot kért, de aztán sikerült meggyőzőm, hogy 1000 dollár is elég lesz, mert Pali nem fog megszökni a tárgyalás elől. Most az a kérdés, van-e ennyi pénzük.

— Hát bizony itt nincsen, de megyünk haza és hozzuk, felelte Varró.

— Hát ha még ma behozzák a pénzt, este már otthon lehet Mr. Kelemen, biztatta őket az ügyvéd.

— Hozzuk ügyvéd ur, okvetlenül.

Ahogy az ügyvédet elhagyták, Julius megszólalt:

— Marci, nekem is van 500 dollárom a bankban, oda adom jó szívvel, hogy Pali kijöhessen.

— Dupla gyilkossággal van Pali vádolva. Először, hogy Jóska akarattal lötte meg, másodsor, hogy Mr. Sundayt meg akarta ölni.

— No, má ilyen huncutságot, tört ki Varró. Már hogy akarhatta volna megölni? Hiszen semmi se volt nála. Se kés, se fegyver.

— Mégis ezzel vádolják, felelte Mr. Szivkui.

— No, most gyereink egy ügyvédet fogad-

ni, indult el Mr. Macskási. Megfogadjuk az első ügyvédet Welchen. Ha az se tud segíteni, akkor nincs segítség.

— Az ügyvéd, Mr. Yellow, amikor az ügyet Mr. Macskási elmesélte neki, azt kérdezte Mr. Varrótól.

— Mr. Varró, mivel történt a lövés? Mr. Macskási azt mondja porral.

— Igen, porral. Nem sült be Palinak, hát ráfúrt. De nem azért, mintha meg akarta volna ölni Jóska. Isten ments.

— Érttem. Ez a tárgyaláson nagyon fontos lesz. Mert ha Pali — aki régi bányász — valóban előre készült volna egy ilyen gyilkosságra, biztosan dynamitot használt volna. A dynamitnak nagyobb az ereje, nagyobb robbanást idéz elő. Hiszen tiszta véletlen — talán a por mennyiség volt sok, hogy ilyen szerencsétlenség előfordult. Ön már régen a bányavidéken vagyok és alig hallottam még ilyen esetet. Hát ezt a tárgyaláson mindenesetre felhasználjuk. Most elmegyek az ügyészhez és mepróbáljuk Palit a tárgyalásig szabadlábra helyezni.

Varró, Marci meg Julius izgatottan járkáltak a törvényszék előtt. Már egy órája volt a törvényszék épületében az ügyvéd, Mr. Macskási meg Szivkui bácsi, amikor végre kijöttek.

— Nehezen ment — kezdte az ügyvéd — az ügyész 5000 dollár bondot kért, de aztán sikerült meggyőzőm, hogy 1000 dollár is elég lesz, mert Pali nem fog megszökni a tárgyalás elől. Most az a kérdés, van-e ennyi pénzük.

— Hát bizony itt nincsen, de megyünk haza és hozzuk, felelte Varró.

— Hát ha még ma behozzák a pénzt, este már otthon lehet Mr. Kelemen, biztatta őket az ügyvéd.

— Hozzuk ügyvéd ur, okvetlenül.

Ahogy az ügyvédet elhagyták, Julius megszólalt:

— Marci, nekem is van 500 dollárom a bankban, oda adom jó szívvel, hogy Pali kijöhessen.

— Dupla gyilkossággal van Pali vádolva. Először, hogy Jóska akarattal lötte meg, másodsor, hogy Mr. Sundayt meg akarta ölni.

— No, má ilyen huncutságot, tört ki Varró. Már hogy akarhatta volna megölni? Hiszen semmi se volt nála. Se kés, se fegyver.

— Mégis ezzel vádolják, felelte Mr. Szivkui.

— No, most gyereink egy ügyvédet fogad-

ni, indult el Mr. Macskási. Megfogadjuk az első ügyvédet Welchen. Ha az se tud segíteni, akkor nincs segítség.

— Az ügyvéd, Mr. Yellow, amikor az ügyet Mr. Macskási elmesélte neki, azt kérdezte Mr. Varrótól.

ni, indult el Mr. Macskási. Megfogadjuk az első ügyvédet Welchen. Ha az se tud segíteni, akkor nincs segítség.

— Az ügyvéd, Mr. Yellow, amikor az ügyet Mr. Macskási elmesélte neki, azt kérdezte Mr. Varrótól.

— Mr. Varró, mivel történt a lövés? Mr. Macskási azt mondja porral.

— Igen, porral. Nem sült be Palinak, hát ráfúrt. De nem azért, mintha meg akarta volna ölni Jóska. Isten ments.

— Érttem. Ez a tárgyaláson nagyon fontos lesz. Mert ha Pali — aki régi bányász — valóban előre készült volna egy ilyen gyilkosságra, biztosan dynamitot használt volna. A dynamitnak nagyobb az ereje, nagyobb robbanást idéz elő. Hiszen tiszta véletlen — talán a por mennyiség volt sok, hogy ilyen szerencsétlenség előfordult. Ön már régen a bányavidéken vagyok és alig hallottam még ilyen esetet. Hát ezt a tárgyaláson mindenesetre felhasználjuk. Most elmegyek az ügyészhez és mepróbáljuk Palit a tárgyalásig szabadlábra helyezni.

Varró, Marci meg Julius izgatottan járkáltak a törvényszék előtt. Már egy órája volt a törvényszék épületében az ügyvéd, Mr. Macskási meg Szivkui bácsi, amikor végre kijöttek.

— Nehezen ment — kezdte az ügyvéd — az ügyész 5000 dollár bondot kért, de aztán sikerült meggyőzőm, hogy 1000 dollár is elég lesz, mert Pali nem fog megszökni a tárgyalás elől. Most az a kérdés, van-e ennyi pénzük.

— Hát bizony itt nincsen, de megyünk haza és hozzuk, felelte Varró.

— Hát ha még ma behozzák a pénzt, este már otthon lehet Mr. Kelemen, biztatta őket az ügyvéd.

— Hozzuk ügyvéd ur, okvetlenül.

Ahogy az ügyvédet elhagyták, Julius megszólalt:

— Marci, nekem is van 500 dollárom a bankban, oda adom jó szívvel, hogy Pali kijöhessen.

— Dupla gyilkossággal van Pali vádolva. Először, hogy Jóska akarattal lötte meg, másodsor, hogy Mr. Sundayt meg akarta ölni.

— No, má ilyen huncutságot, tört ki Varró. Már hogy akarhatta volna megölni? Hiszen semmi se volt nála. Se kés, se fegyver.

— Mégis ezzel vádolják, felelte Mr. Szivkui.

— No, most gyereink egy ügyvédet fogad-

ni, indult el Mr. Macskási. Megfogadjuk az első ügyvédet Welchen. Ha az se tud segíteni, akkor nincs segítség.

— Az ügyvéd, Mr. Yellow, amikor az ügyet Mr. Macskási elmesélte neki, azt kérdezte Mr. Varrótól.

— Mr. Varró, mivel történt a lövés? Mr. Macskási azt mondja porral.

— Igen, porral. Nem sült be Palinak, hát ráfúrt. De nem azért, mintha meg akarta volna ölni Jóska. Isten ments.

— Érttem. Ez a tárgyaláson nagyon fontos lesz. Mert ha Pali — aki régi bányász — valóban előre készült volna egy ilyen gyilkosságra, biztosan dynamitot használt volna. A dynamitnak nagyobb az ereje, nagyobb robbanást idéz elő. Hiszen tiszta véletlen — talán a por mennyiség volt sok, hogy ilyen szerencsétlenség előfordult. Ön már régen a bányavidéken vagyok és alig hallottam még ilyen esetet. Hát ezt a tárgyaláson mindenesetre felhasználjuk. Most elmegyek az ügyészhez és mepróbáljuk Palit a tárgyalásig szabadlábra helyezni.

Varró, Marci meg Julius izgatottan járkáltak a törvényszék előtt. Már egy órája volt a törvényszék épületében az ügyvéd, Mr. Macskási meg Szivkui bácsi, amikor végre kijöttek.

— Nehezen ment — kezdte az ügyvéd — az ügyész 5000 dollár bondot kért, de aztán sikerült meggyőzőm, hogy 1000 dollár is elég lesz, mert Pali nem fog megszökni a tárgyalás elől. Most az a kérdés, van-e ennyi pénzük.

— Hát bizony itt nincsen, de megyünk haza és hozzuk, felelte Varró.

— Hát ha még ma behozzák a pénzt, este már otthon lehet Mr. Kelemen, biztatta őket az ügyvéd.

— Hozzuk ügyvéd ur, okvetlenül.

Ahogy az ügyvédet elhagyták, Julius megszólalt:

— Marci, nekem is van 500 dollárom a bankban, oda adom jó szívvel, hogy Pali kijöhessen.

— Dupla gyilkossággal van Pali vádolva. Először, hogy Jóska akarattal lötte meg, másodsor, hogy Mr. Sundayt meg akarta ölni.

— No, má ilyen huncutságot, tört ki Varró. Már hogy akarhatta volna megölni? Hiszen semmi se volt nála. Se kés, se fegyver.

— Mégis ezzel vádolják, felelte Mr. Szivkui.

— No, most gyereink egy ügyvédet fogad-

ni, indult el Mr. Macskási. Megfogadjuk az első ügyvédet Welchen. Ha az se tud segíteni, akkor nincs segítség.

— Az ügyvéd, Mr. Yellow, amikor az ügyet Mr. Macskási elmesélte neki, azt kérdezte Mr. Varrótól.

— Mr. Varró, mivel történt a lövés? Mr. Macskási azt mondja porral.

— Igen, porral. Nem sült be Palinak, hát ráfúrt. De nem azért, mintha meg akarta volna ölni Jóska. Isten ments.

— Érttem. Ez a tárgyaláson nagyon fontos lesz. Mert ha Pali — aki régi bányász — valóban előre készült volna egy ilyen gyilkosságra, biztosan dynamitot használt volna. A dynamitnak nagyobb az ereje, nagyobb robbanást idéz elő. Hiszen tiszta véletlen — talán a por mennyiség volt sok, hogy ilyen szerencsétlenség előfordult. Ön már régen a bányavidéken vagyok és alig hallottam még ilyen esetet. Hát ezt a tárgyaláson mindenesetre felhasználjuk. Most elmegyek az ügyészhez és mepróbáljuk Palit a tárgyalásig szabadlábra helyezni.

Varró, Marci meg Julius izgatottan járkáltak a törvényszék előtt. Már egy órája volt a törvényszék épületében az ügyvéd, Mr. Macskási meg Szivkui bácsi, amikor végre kijöttek.

— Nehezen ment — kezdte az ügyvéd — az ügyész 5000 dollár bondot kért, de aztán sikerült meggyőzőm, hogy 1000 dollár is elég lesz, mert Pali nem fog megszökni a tárgyalás elől. Most az a kérdés, van-e ennyi pénzük.

— Hát bizony itt nincsen, de megyünk haza és hozzuk, felelte Varró.

— Hát ha még ma behozzák a pénzt, este már otthon lehet Mr. Kelemen, biztatta őket az ügyvéd.

— Hozzuk ügyvéd ur, okvetlenül.

Ahogy az ügyvédet elhagyták, Julius megszólalt:

— Marci, nekem is van 500 dollárom a bankban, oda adom jó szívvel, hogy Pali kijöhessen.

— Dupla gyilkossággal van Pali vádolva. Először, hogy Jóska akarattal lötte meg, másodsor, hogy Mr. Sundayt meg akarta ölni.

— No, má ilyen huncutságot, tört ki Varró. Már hogy akarhatta volna megölni? Hiszen semmi se volt nála. Se kés, se fegyver.

— Mégis ezzel vádolják, felelte Mr. Szivkui.

— No, most gyereink egy ügyvédet fogad-

ni, indult el Mr. Macskási. Megfogadjuk az első ügyvédet Welchen. Ha az se tud segíteni, akkor nincs segítség.

— Az ügyvéd, Mr. Yellow, amikor az ügyet Mr. Macskási elmesélte neki, azt kérdezte Mr. Varrótól.

— Mr. Varró, mivel történt a lövés? Mr. Macskási azt mondja porral.

— Igen, porral. Nem sült be Palinak, hát ráfúrt. De nem azért, mintha meg akarta volna ölni Jóska

MAGYAR Bányászlap

HUNGARIAN MINERS' JOURNAL

HIMLerville, KENTUCKY.

Sürgönycim—Telegram: Miners Journal, Kermitt, W. Va. Telephone: Kermitt, W. Va. No. 7.

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban. The Only Hungarian Miners Journal in the United States.

Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban \$2.00—Magyarországba \$3.00 Subscription Rates: In the United States \$2.00 — Hungary \$3.00

Megjelenik Minden csütörtökön. — Published Every Thursday.

ANDREW FISHER, Editor.

Magyar Bányászlapot bányászok írják, bányászokról, bányászoknak. The Hungarian Miners Journal is Written for Miners, of Miners by Miners.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of March 3, 1879. Second Class Matter at the Post Office of Himlerville, Ky.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET

táborában újra mozgalom indult meg, hogy egységesítsék a betegségélyezést. Ugy látjuk, hogy a központi tisztikar is szeretné ezt elérni.

Egész tisztelettel jegyezzük meg, hogy mi nagyon károsnak tartanánk, ha ez a mozgalom sikerrel járna és a betegségélyezést valóban központosítanák.

Ma az a helyzet a Verhovayaknál, hogy a tagoknak részben még módjukban áll ellenőrizni egymást, hogy jogtalanul ne huzzon senki betegségélyt. Azért írjuk, hogy csak részben áll módjukban, mert már ma is az a helyzet, hogy a fiókok legtöbbször egész sereg tavollak tagja van, akiket bizony nem tudnak ellenőrizni. És valljuk csak be őszintén, azok a tagok, aztán — tisztelő a kivételnek — ki is használják ezt a helyzetet. Különösen ilyen rossz időkben, mint mostanában van, egymásután jelentenek beteget. Nézzék csak meg a Verhovay Egyletnél, hogy az utóbbi időben, mióta rosszul megy a munka, milyen nagy a betegségyszám. És nézzék meg azt is, milyen nagy azoknak a betegeknek a száma, akik egyedül laknak egy-egy plézen, akiket nem ellenőrizhetnek.

Ha most központosítják a betegségélyezést, az ellenőrzés csökkenni fog. Ma, ha egy tag beteget jelent, tagtársai a plézen nagyon is törődnek azzal, hogy a beteg csak addig huzzza a betegségélyt, míg arra jogosan igénye lehet. Mert a fiók betegségélyalapját valóban úgy tekintik, mint saját vagyonukat. A központot mindig már mintegy közvagyonot nézik — azt nem fogják olyan szigorúan venni, ha valaki onnan tovább is huzzza a segélyt, mint amennyi ideig valóban munkaképtelen a tag.

Hagyják meg csak a Verhovayak a betegségélyezést a mai kerekék között.

SZTRÁJKOT AKARNAK A Bányabárók

azért csörtetik kardjukat, azért beszélnek és irnak arról, hogy fel kell bontani a Jacksonville szerződést.

Ennek a kardcsörtetésnek kettős célja van. Az első, hogy a hírek hatása alatt egy kis vásárlási kedvet kapjanak a szénforgasztók, a másik meg az, hogy a bányászokra is rájesszenek egy kicsit.

Szó sincs róla, valóban gondolnak arra a bányaurak, hogy felbontsák a szerződést, de hogy ezt meg is merjék tenni, azt alig hisszük. Egy szerződésbontásnál az ország közönsége biztosan nem lenne a bányaurak pártján.

Igaz, egy sztrájk nagy hasznot hoz a bányauraknak. A szervezetteknek is, meg a szervezetleneknek is. Mert ha sztrájk lenne, az biztosan hosszú ideig tartana, a széntartalék elfogyne és fel menne a szén ára. Aratnának a szervezetlen bányák és ha egyszer béke lenne, a szervezett bányák is jobb szénárakat találnának.

De hát ez megint csak ideig-óráig tartana. Megint nagyon hamar elárasztanák a piacot szénnel és megint zuhanna aztán a szén ára.

A bányaurak megint rosszul oldalon keresik a kibontakozás útját. Mert egy sztrájk semmiesetre nem az az út, mely jobb időkhez vezetne.

WEST VIRGINIA SZTRÁJKOLÓ Bányászai

igazán hősi küzdelmet vívnak a bányaurakkal. Ez a küzdelem hónapok óta folyik és a sztrájkolók dicséretére legyen mondva, táboruk ma épen olyan egységes, mint a sztrájk kezdetén.

Táborukból nagyon kevesen hagyták cserben a szervezetet és a bányaurak bizony nem tudják letörni őket.

Pedig a sztrájkolók bányászok sok kísértesnek vannak kitéve. Járnak, kelnek köztük a társaságok emberei, akik arra akarják bírni őket, hogy hagyják abba a sztrájkot, menjenek vissza open shop alapon dolgozni.

Áprilistól sokat remélnek a sztrájkolók. Hiszik, hogy valami fordulat lesz az ő sorsukban is. Hiszik, hogy a szervezet valami módját találja, hogy jobb sorba kerüljenek ők is. Mi kívánjuk a sztrájkolóknak, hogy ez a várakozásuk beteljesedjen.

LOGAN COUNTY BUS CO.

LOGAN, W. VA.

Nappali és éjszakai autójáratok Logan County bármely részébe. Kényelmes autók. Telefon szolgálat.

Ha autómobilra van szüksége, keressen fel bennünket.

Munkahirek

Majestic, Ky. Szaniszló Lajos testvér tudatja, hogy ott gyengén megy a munka, 3—4 napot dolgoznak hetenként. A bánya egyenes, a szén 4—7 sukk magas. Viz néhol van, de pumpázzák, gáz nincs, kő van. Karbid lámpát használnak. A szénet masina vágja, de van pikk munka is. Tonnaszámra fizetnek 3 tonnáért kárért saletből 1 dollár 51 centet, masina után 95 centet. Szerencsétlenség ritkán történik, a bányászok kielégítők. Sok ember van, így Szaniszló testvér most nem ajánlja a helyet munkát kereső magyaroknak.

Dorothy, W. Va. Szeiber János bajtárs közli, hogy náluk jól

megy a munka, dolgoznak minden nap. A bánya hegyen van, sáros. A szén 13—17 sukk magas. Viz van, de szivattyúzzák, gáz nincs. Lejárókó nincs. A szén közepén van 1—6 colos kő. A szén masina vágja, de van pikk munka is. Tonnaszámra fizetnek masina után 44 centet, pikk után 53 centet. Szerencsétlenség elég gyakori, az élelmiszer ára igen magas. Sok ember van ott munkanélküli, akik várnak munkára, így nem érdemes oda menni munkát kereső magyaroknak.

Duncanwood, Ohio. Luksa Antal munkástárs írja, hogy ott gyengén megy a munka. 2—3 napot dolgoznak egy héten. Embereket csak nagyon ritkán vesznek fel, így nem érdemes arra menni munkát kereső magyaroknak.

Widen, W. Va. Hermán Péter testvér tudatja, hogy ott jól megy a munka, dolgoznak minden nap. A bánya egyenes, a szén 6 és 11 sukk magas. Viz néhol van, de pumpázzák, gáz nincs, kő van. Karbid lámpát használnak. A szén masina vágja, de van pikk munka is. Kárészámra fizetnek 2 és fél tonáért 6 sukkos szénbe 1 dollár 25 centet, nagy szénben 1 dollárt. Pikk után 1 dollár 65 centet. Szerencsétlenség ritkán történik, az emberekkel jól bánnak és vesznek fel minden nap új embereket. Hermán testvér ajánlja a helyet munkát kereső magyaroknak.

A RUHR VIDÉKI Bányászok BÉREMELÉST ÉS RÖVIDEBB Munkaidőt követelnek.

A Ruhr vidéki német bányászok a kormányzóshoz egy memorandummal fordultak, melyben azt kérik, hogy a béreket emeljék fel 10 százalékkal és a munkaidőt szállítsák le.

A bányászok a Ruhr vidékén jelenleg 8 órát dolgoznak, mint mélyszinmunkások a bányában és 10 órát, ha külszin munkások vagyis, ha nem lenn a bányában dolgoznak. Azt követelik a Ruhr vidéki német bányászok, hogy mélyszin munka legfeljebb napi 7 1/2 óra legyen és a külszinmunkások munkaideje napi 8 óra.

A kormányzóshoz azonban visszautasította egy a fizetés-emelési kérésüket, mint a munkaidő megrövidítését illető kérésüket.

A bányászok azonban nem elégedtek meg a visszautasítással és azt állítják, hogy ezek a változtatások a német szén elhelyezésére egyáltalán nem volna befolyással, sőt bizonyos tekintetben előnyös is volna, mert amennyivel drágább lenne a német szén, annyival kevesebbet kellene kiszolgáltatni jótétel fejében.

Németország a Ruhr vidéki bányákban január hónapban 7,500,000 tonna szén termelt és 1 1/2 millió tonna kocszót. Felső Sziléziában kitermeltek ugyanakkor 1,000,000 tonna szén. Miután a termelt szén nagy részét, egészen idén szeptemberig, még mindig ki kell szolgáltatni jótétel fejében Francia-

országnak, így Németország még mindig kénytelen angol szénét vásárolni.

Az elmúlt esztendőben Németország bevétele szénből 13,200,000 tonna volt, amiből 48 százalékat Angliából, 52 százalékat Lengyelországból vittek be. Azonban már ez a mennyiség jelentősen kevesebb, mint az előző évben volt, mert 1923-ban még jóval több szén, 25,200,000 tonnát vittek be Németországba.

OLCSÓ REGÉNY! Egy-e-gy 35 CENT. kötet ára:

A magyar és külföldi irodalom legkiválóbb regényei! Minden kötet egy önálló regény! Csinos kiállítás, kiváló rajzok, díszített borítékok, jó papíron jelent meg. A szöveg és a legkényelmesebb vasúti és streetcar olvasmány!

Mikszáth: Micsik a nagyerője	35c
Leblanc: A piros hetes	35c
Bötvös: Hazassági viszonyok	35c
Stapf: Csendes mocsarak	35c
Holtai: Hét sovány esztendő	35c
Tolsztoj: Két huszár	35c
Kuprin: Rybnikov kapitány	35c
Székely: A fekete bárány	35c
Wells: Hoopdriver ut szandija	35c
Leroux: Az elátkozott kereszt	35c
Emre: Aranylányok	35c
Zangwill: Mary Ann	35c
Anatole France: Thais	35c
Mikszáth: A vén zazenber	35c
Coman Doyle: A brizdelős kalandjai	35c
Prevost: Manon Lescaut	35c
Vance: A szürkeharis leány	35c
Jókai: Sirkó album	35c
Elvestad: Aki egy várost kirabolt	35c
Mikszáth: A tekintetes vármegye	35c
Upton Sinclair: Az iparbárá	35c
Le Brun: Van Zanten boldog évei	35c
Dickens: Karácsonyi ének	35c
Barry Pain: Lélekcsere	35c
Tolsztoj: Iljese Ivan halála	35c
Hansum: Victoria	35c
Pierre Loti: Egy spahi története	35c
Constant Benjamin: Adolphe	35c
Hainik: Mártonka boldogsága. (Pályadíj nyertes mű)	35c
P. Weber: A kaland	35c
Rognier: Egy jámbor ifjú története	35c
Balmaz: Ferragus	35c
Bármelyik 10 regény egyszerre rendelve	\$2.50
Bármelyik 20 regény egyszerre rendelve	\$4.00
Bármelyik 30 regény egyszerre rendelve	\$5.00

Önműködő zongorákra (Player Piano) henger (Rollok) szintén kaphatók!

Nagy választék KIRÁLY ERNŐ lemezekből! RAKTÁRON TARTJUK: Herkes Béla, Rácz László, Farkas Pál, Bánfi Mária, Radics Béla, Bauman Károly, Király Ernő, Gündör Aurél, Bánfi Mária, Környei Béla, Rósa Lajos, Ferenc Károly, Gyárfás Dezso, Solti Hermia, Steinhardt Géza, Fedák Béni, Zsolt Ferenc, Vajda Frigyes stb. lemezeit. Négy darabnál kevesebbet vidékre nem küldünk. Canadába a drága szállítás miatt minden lemez tíz centtel drágább. KEREKES TESTVÉREK, 208 EAST 86TH STREET, NEW YORK, N. Y.

Márciusi Lakásberendezési Kiállítás.

Március hónap a Lakásberendezési kiállításának a hónapja, mely alkalmat ad minden háziasszonynak a pénz megtakarításra.

ALUMINIUM, PORCELLÁNÁRUK, KINA- ÉS ÜVEGÁRUK, JÉGSZEKRÉNYEK, KÁLYHÁK, stb., stb.

KAUFMANN'S

"THE BIG STORE"

5th AVE. SMITHFIELD & DIAMOND STS.

Vásároljon mindig a Magyar Osztály utján, mely a Basementen van a Fifth Ave-n, bejárat a jobb oldalon.

Hülés ellen a legjobb

SAJÓ GÁNDOR főgyógyász, a budapesti Szt. István kórház, a Zita kórház és a Bakács-téri kórház volt gyógyszerésze készíti győgszerinciket és ez garancia a szerek elsőrendű minőségéért. Herbatea ára \$1.00 JUVITO Balsam hülés ellen — 35 Küldje megrendelését a pontos címre.

HASZNÁLJA A JUVITO BALZSAM

gyógyseret, hülés, köhögés, gégefő- és toroklob, torokmirigy ellen. Kétszáz és garantált.

BIELEK MFG. CO., 5151 Buttler Street Pittsburgh, Pa.

BANKUNK

szükségtől és minden tekintetben jó, pontos kiszolgálásban részesíti feleit. Ne tartsa pénzt otthon. Ne küldje idegenbe, hanem tartsa nálunk.

BÉTÉTEK UTÁN 4 SZÁZALÉKOT FIZETÜNK. Bététeket felmondás nélkül fizetjük vissza.

The Bank of Masontown Masontown, W. Va.

HA egyetlene meg hívóra, levelepapírra, borítékra, hál bélelő jegyekre, lunch ticketekre, vagy egyéb szép kiviteli nyomtatványokra volna szüksége, ajánlja a Magyar Bányászlap nyomdáját.

BATES SANATORIUM

Hullámfürdők és a gyógyfürdők minden faja villany kezelés, masszáz és dietikus étrend. Phone 142. 202—204 Fifth Avenue Huntington, W. Va.

Magyar Bányászok!

Ne csináltasson ruhát, mindenféle futóbetyárral. Jöjjön be hozzá, aki évek óta becsülettel szolgálja ki.

Elsőrangú munka. OLCSÓ ÁRANK. JOHN ALTMAN magyar szabó. 61 MARKET STREET, Pennsylvania Depot mellett. BROWNSVILLE, PA.

HUNTINGTON BANKING & TRUST CO.

HUNTINGTON, W. VA.

Egy jó bank — egy jó városban.

Helyezze el nálunk pénzét!

WELCH VIDÉKI MAGYAROK!

Külföldi Osztályunk megnyitottuk. Az órázba pénz küldünk, dollárban vagy basszi pénzben. Arányaink olcsóbbak, mint akármelyik más bankban. Pénzeszközünk tisztítottak a berendezésük a legjobb az egész Couty-ban. Alapítók \$100,000.00. MERCHANTS AND MINERS BANK, WELCH, W. VIRGINIA. TAMÁSI ÁRON, a Külföldi Osztály vezetője.

Dr. L. L. BELCHER, WELCH, W. VA.

Minden fogmunkát, hidmunkát, töméseket, korona munkákat, a legmodernebb rendszer szerint fájdalom nélkül végzek. A magyarok figyelmes kiszolgálásában részesülnek. nálam évek hosszú sora óta.

KÁLLAY TESTVÉREK

1925. évre az első kertészeti árjegyzékünk ismét megjelent, mely magában foglalja mindennemű Gyümölcs, Díszfákat, Díszbokrokat, Rózsákat, Gazdasági konyhakerti és virágmagvakat, Szoba növényeket. Irjon Ön is egy példányt az alábbi címre:

KALLAY BROS. CO.

PAINESVILLE, OHIO.

B. 1.

KISS EMIL BANKHÁZA

A Magyar Királyi Postatakarékpénztár képviselője

Az Északamerikai Egyesült Államok területén

UJ CIMUNK

Fourth Ave. at 9th St.

NEW YORK

ALAPITVA 25 ÉV ELŐTT

KÖRUTAZÁSI JEGYEK LESZÁLLÍTOTT ÁRON

UNITED AMERICAN LINES JOINT SERVICE HAMBURG-AMERICAN LINE HARRIMAN HAPAG

NEW YORKBÓL \$192.50 BUDAPESTRE ÉS VISSZA

és U. S. Revenue Tax Egy kitérő alkalmat ajánlunk önnek: elítélhet az órázba leszállított harmadosztályú körutazási kiránduló jeggyel Utasainkat külön vonattal viessz Hamburgtól utasaink eddig, tapasztalt vezetőik felügyelete alatt.

Itt lakó idegenek, akik 12 hónapon belül visszatérnek, nem esnek a kvótatörvény korlátozásai alá. — Foglálja le idejében helyét.

Visszatérési engedélyért és más felvilágosításért forduljon bármely helyi ügynökhöz, vagy

UNITED AMERICAN LINES 35—39 B'way, New York.

KÉZI MUNKÁK

Importált D. M. C. Pamutok, De Lin és Berlin kerékek, Kész árak. Járkos árak nagy Taktra.

Kérjen ingyen árjegyzéket. Vidéki rendelést 24 óra alatt szállítunk.

CHAS. K. GROSS CO.

8803 Buckeye Rd. Cleveland, Ohio.

DR. O. D. CROUT

Chiropractor

POOR-FORK, KY.

Ön sok mindent próbált, hogy visszanyerje egészségét. Kezeltesse általam magát, az én gyógyomdóm a legjobb! Kezelésem által biztosan újra egészséges lesz!

E lap előfizetési ára 2.00 dollár.

Tisztogassák ki Logan völgyét.

Mult heti számunkban a fenti című közleményünk végén megemlékeztünk arról, hogy Huntington, W. Va.-ban a szövetségi bíróság előtt — sajnos — igen nagy számmal szerepelnek a Logan vidéki magyarok, akik az italtörvények megszegésének vádjával álltak a bíróság előtt. Az első tárgyalási nap eredményét ismertük csak akkor, amikor szóban forgó cikkünket megírtuk és már az egy tárgyalási napon nagyszámu magyart ítéltek el.

A második napon is egész sereg magyart ítéltek el. Vida István \$200.00, Várady Lajos \$250.00, Dull Zsigmond \$200.00, Kiss András \$250.00, Vince János \$100.00, Pülp Sándor (Borbélyné mult heti védője) \$250.00, büntetést kaptak. Mrs Horváth Pál ügyét nem tárgyalták betegség miatt. Kecso István pedig elvesztette bondját.

Huntingtonban a mult héten ezek miatt a magyarok miatt szégyenkeznie kellett a magyaroknak. Egyetlen idegen nemzetségből se állt annyi vádlott

a bíróság előtt, mint sajnos épen a magyarokból.

Logan vidék jobb érzésű és tisztességes magyarjainak ajánljuk, hogy ha nem akarják, hogy a magyarok becsülete teljesen elvesszen azon a vidéken, legyenek rajta, hogy kiirtsák maguk közül a pálinkagyárosokat Ezek azok, akik beszenyezik a magyarok becsületét. Ő miattuk vesz napról napra a magyarok régi tekintélye Logan vidékén.

Azelőtt — ezt tapasztalják magukon a bányászok — a magyar bányászt a legjobban megbecsülték. Ma — sajnos — már nem így áll a helyzet. Amióta bebeszélte magát egy sereg bootlegger, egy sereg "hotel" cím alatt bordélyházat tartó magyar, azóta már nincs a magyar nak olyan becsülete Logan vidékén.

A magyar üzletemberek Loganban jó nevet szereztek maguknak a bennszülöttek körében. Megbecsülték őket és számottevő tényezői voltak a loganvölgyi közéletnek. Amióta Loganat járványszerűen ellepték

azok az "üzletemberek" akik üzletüket főként az italtörvény megszegésével, festett és feslett lányok tartásával bonyolították, azóta a régi jónévu üzletemberek becsülete is lejáróban van.

Ezekről meg kell Logan völgységét tisztítani. Vissza kell szerezni a magyarok régi jó hírnevét.

Azoknak, akik rendszeresen foglalkoznak az italtörvény megszegésével, akik könnyű szerrel úgy akarnak maguknak vagyont szerezni, hogy a nehezen dolgozó bányászok keresetét akarják mérges italokkal elcsélni, figyelmükbe ajánlom az új bevándorlási törvényjavaslatot. Az új törvényjavaslatból valószínűleg törvény lesz és akkor minden olyan bootlegert, pálinkagyáros urat, aki nem polgár ennek az országnak deportálni fogják. Ezt pedig azt hiszik, Logan vidék bootlegerei, pálinkagyárosai se akarják. Hát jó lesz nagyon hamar abbahagyni a törvényszegést.

4,000 DOLLÁROS TÜZKÁR.

A Kern Coal Co. bányájában Terre Haute, Ind., a gépházban tűz ütött ki és csakhamar lángokban állott az épület.

A Terre Haute-i tüzoltóság csakhamar a helyszínén termelt és emberfeletti erővel elfojtatta több órai munkával a tüzet, mely már-már átharapódzott a tiplire is.

A tiplit sikerült megmenteni, azonban a gépházban több mint 4000 dollár kárt okozott a tűz. A bányát néhány hétig le kellett zárni, amíg a javítási munkálatokkal elkészülnek.

KIRABOLT Bányapénztár.

A Kenderdine Coal Co. bányapénztárába Newton, Pa.-ba betörték. A betörők felrobbantották a Wertheim-szekrényt és aztán a benne lévő pénzt kivéve, megszöktek.

Mire a zajra odasiettek, már a betörőknek csak hűlt helyét találták.

A betörők ismerősök lehettek a helyzettel, mert azt az időpontot választották ki munkájukhoz, amikor az éjjeli őrnek egy kerület kellett tenni.

A kár az elrabolt pénzösszege felül is elég jelentékeny, mert tönkretették a robbantással a pénztárszekrényt, meg az épületet is megrongálták.

STAR CASH MARKET

304 W. Pike Street,
Clarksburg, W. Va.
HUS ÉS PÜSZÉRÁRUK
Magyarosan, házilag készített húsárunk.
EGYEDÜLI MAGYAR STÓROSA A VIDÉKEN.

GYERMEK JÖLETI OSZTÁLY

AZ ANYÁK ÉS GYERMEKEIK EGÉSZSÉGÉNEK GONDOZÁSÁRA

E hasábon hétről-hétre oly kérdéseket fogunk felvetni, melyek érdekesek és értékesek a várandós anyának fiatalgyermekének anyjának.

A csecsemő gondozása és táplálása életbevágó kérdés az otthonra és a nemzetre, és azt hisszük, hogy a szülők, melyek szabadon és ösztönösen kell tárgyalniuk rendszeres időközönként.

116-1K CIKK.

Hogyan kell a helyes hőmérsékletre melegíteni a tejet.

Ha a békít szoptatja, tartsa a balkezején, és az ujját az anyatejre teszi, majd edénybe, hogy a tejet a víz befolya. Azután melegítse a vizet de ne engedje forrni. Ha a tej hőmérsékletét akarja kipróbálni, akkor csepegtessen belőle egy cseppet a karjára. Ha a bőre kellemes melegéset érez, akkor jó lesz a békének. Ha túl forró, akkor szaggassa a vizet az alá és hagyjon rá hideg vizet folyni. Sohase vegye a szoptató bimbót a szájaához, hogy megvizsgálja a tej hőmérsékletét. Ez nagyon veszélyes egy szokás. Hymódon könnyen megfertőzheti békéjét. És ugyanezen ok miatt sohase érintse meg a kezével a szoptató bimbót azon részen, melyet a bébi a szájába vesz.

Hogyan kell a békít tartani, amikor az ivergő szoptatja.

Ha a békít szoptatja, tartsa a balkezején. Az iverget folyamatosan tartani kell, még pedig úgy, hogy az iverg nyaka mindig meg legyen töltve. Ezáltal megakadályozza, hogy a szoptató bimbót keresztül levelezzen az anyatejjel. Ha ennek dacára is elalszik, vegye el tőle az iverget és ne adjon neki enni a legközelebbi étkezési időig.

Mennyi ideig szopják a bébi az ivergől.

Az étetés körülbelül 20 percig tartson. Ha bébi mozdulni kezd, húzza el tőle egy-egy pillanatra többször az etetés közben a szoptató bimbót. Ha álmos, tartsa ébren még az iverget kiűrt. Ha ennek dacára is elalszik, vegye el tőle az iverget és ne adjon neki enni a legközelebbi étkezési időig.

Az etetés, amelyet gyermekeknek ad, határozott befolyással van a fejlődésükre. A tudomány bebizonyította, hogy a tej erőt és hosszu életet ad. Hogy a serülő gyermeknek egészséges és erős férfi és nő legyen, adjon nekik Eagle tejet, mert az Eagle tej egy tiszta előlel és tartalmazza mindazon alkotórészeket, melyre a testnek szüksége van, hogy fejlődhesen.

Hatvanöt éven át etetik az anyák békéiket Borden's Eagle tejjel. Kitűnő a testi-és lelki előlelnek bizonyult gyermekeknek, a kik nem voltak normálisan egészségesek az orvosok ajánlják szatnya, rosszul táplált gyerekeknek.

Az egész országban mindentől a gyermekek ezzel erőkül és viruló egészségűek az Eagle tejjel tápláltak. Nincs kétség az Eagle tej tisztasága felett és az eredmény felett, melyet az európai anyák ezzel elérték vele. Több Eagle tejet használnak csecsemő táplálására, mint az összes más csecsemőetelét együttvéve. Tiszta tej és cukorból van, kellemes formában és könnyen emészthető békéiknek.

Olvassa el figyelmesen minden héten ezeket a cikkeket és őrizzze meg, hogy a jövőben használhassa.

Bányászok, pártoljátok a bányászok bankját.

Adja meg békije életéhez a helyes kezdetet azáltal, hogy Borden's Eagle tejjel táplálja. Orvosok ajánlják.

Ha ezt a hirdetést beküldi a The Borden Company, Borden Building, New York, címére, saját anyanyelvén fog kapni utasítást, hogyan táplálja békijét Eagle tejjel.

A Magyar Bányászlap előfizetési ára egy évre 2 dollár.

RUHÁT csak jó szabónál csináltasson. Mi a legjobb kelmet adjuk. 500 különféle tejetünk van raktáron. Üzletünk a Star Cash Market mellett van.

THE LIBERTY TAILORS
304 W. Pike Street,
CLARKSBURG, W. VA.

AMERICAN TAILORING COMPANY
Day & Night Bank Building
WILLIAMSON, W. VA.

RUHÁT ott csináltasson, ahol jó árut adnak és becsületes kiszolgálásban részesül.
27.50-TÓL 45.00 DOLLÁRIG.
Elsőrangú finom ruhát csinálunk.

GRACE F. MITCHELL
Room 221, Holland Bldg.
LOGAN, W. VA.
Zongoratanítóné. Tanítványokat elfogad. A legjobb módszerrel tanít.
márc. 12.

LETÖRIK A CANADAI Bányászokat.

Albertában felmondták a szervezetnek. — Nova Scotiában kizárták a bányászokat.

Canadában teljesen le akarják és félni lehet, hogy le is fogják törni a United Mine Workers szervezetét.

Évek óta, főformán a fegyverszünet megkötése óta egyre zavarognak a kanadai bányászok és bányatulajdonosok, hol a munka hiánya, hol a munkadíjak alacsonyossága folytán; s úgy látszik, hogy most döntő ütközet előtt állnak a bányászok abban az államban.

Az albertai társaságok egész egyszerűen tudtára adták a szervezetnek és a kormányknak, hogy egyáltalán nem hajlandók a szervezettel szerződést kötni, vagy tárgyalni vagy azt bármilyen formában elismerni.

Most aztán Canada ipariórája, a British Empire Steel Corporation egyszerűen kikényszerítette a bányászokat a legnagyobb telepén a bányából, s azaz a hazugsággal sirják tele a világot, hogy sztrájkba álltak a bányászok.

A Steel Company bányászainak a vezetői, nagyon helyesen, a United Mine Workers központi szervezetére bízták a dolog végleges elintézését, ha ugyan egyáltalán el lehet még intézni a dolgot békeséggel.

A kanadai bányászok, csakugy, mint az Egyesült Államok szervezetlen bányászai, éhbéret dolgoznak.

Mikor van munkájuk, akkor is győnge a keresetük, de gyakran munkátlanul töltik az idejüket, úgy hogy mindig is vannak törve, akár dolgoznak, akár nem dolgoznak.

Canada egyetlen számottevő munkaadója a széniparban a British Empire Steel Co., amely részben a saját tulajdonában, részben alvállalatának a tulajdonában ellenőrzi jóformán Canada egész széntermelését.

A Steel Co. természetesen angolai tőke, amely nem Canada, de Angolország érdekeit védelmezi első sorban és így természetesen, hogy a munkadíjakban csakugy, mint egész üzletében, az angolai viszonyok kormányozzák a társaság vezetését.

Mint hogy pedig Angliában, különösen az acéliparban munkátlanul él egymillió ember évek óta, s minthogy az angol széniparnak is fekete hónapjai vannak, misem természetesebb, minthogy az Angliában elvesztett pénzt Canadában kívánják

megkeresni az angol iparbörök.

Hízen a gyarmatok arra való, hogy a lakosságuk vagyont és gazdagságot izzadjon ki az anyaországuknak.

Szomorú a dologban, hogy az a kanadai támadás akkor éri a United Mine Workers-t, mikor itt benn is erős támadásokat intéznek a szervezet ellen és ha segítik is majd erkölcsi erővel és pénzzel a Canadában kizárt testvéreinket, képtelenek lesznek a szervezet minden súlyával hadba szállni értük.

Canada acélbörői állítólag azt tervezik, hogy tökéletesen és véglegesen megszabadulnak a szervezettől, de ha esetleg nem lenne a számukra lehetséges, akkor külön szervezetet kívánnak létrehozni, hogy az Egyesült Államokban székelő United Mine Workerstől elszakíthassák a bányászait.

Nem tudjuk, hogy fog-e ez a tervük sikerülni, de a szervezet tagjai érezhetik ebből az új támadásból is, hogy a bányászok szervezete az életéért harcol.

Érezhetik belőle, hogy, csakis a teljesen egyöntetű és teljesen egyetértő szervezet lehet képes a minden oldalról érkező erősnél erősebb támadások kivédésére, s érezhetik, hogyha valaha szükség volt az együttműködésre és az összetartásra, akkor most van arra szükség.

A United Mine Workers állítólag segítséget kér és kap az angolai bányászok szervezetétől tekintve azonban, hogy Canadának majdnem teljesen önkormányzata van, az angolországi bányászok politikai védelme legfeljebb erkölcsi erőt jelent a nagy küzdelemben.

Canadai előfizetőink révén óva intjük Canada bányászait attól, hogy elszakadásra vagy külön szervezetre gondoljanak, mert szervezetük a legjobb esetben is csak törpe szervezet lenne, amellyel kényükre-kedvükre bánhatnának Canada és Anglia hatalmas tőkései.

ÁLTALÁNOS Bányászsztrájk előtt ÁLL BELGIUM.

A belga bányatulajdonosok megszüntetnek tekintik a még le sem járt szerződést. — Bérvárgást és teljes meghódolást követelnek a bányászoktól.

A belga bányászok újabb elkeseredett küzdelem előtt állnak.

A bányatulajdonosok ugyanis egy gyűlést hívtak egybe és arra meghívták a szervezett bányászok képviselőit is.

Ezen a gyűlésen ultimátumot nyújtottak át a bányászainak, melyben jelentik, hogy a mostani szerződést semmisnek tekintik és felszólították a bányászokat, hogy a mostani szerződés helyett új megállapodásokat kössenek. Ennek a megállapodásnak a feltételeit azonban ők fogják megszabni, mert ők tudják mit adhatnak a bányászoknak és mit nem és a bányászok vagy elfogadják a feltételeiket vagy pedig lezárják az összes bányákat, mert veszteségre nem hajlandók dolgoztatni.

A szerződés összes pontját érvénytelennek tekintik és új bérskálát, munkafeltételeket is fogják megállapítani, melynek leglényegesebb pontja, hogy a béreket 20—30 százalékkal levágják, a munkaidőt pedig meghosszabbítják.

A belga bányatulajdonosok azt állítják, hogy a bérek leszállítása elkerülhetetlen, a német és angol szén halálos verseny miatt. A külföldi szén sokkal olcsóbb a fuvarkülönbség dacára és a belga fogyasztók hazafiasságára nem támaszkodhatnak, mert azok csak azt nézik, hogy hol szerezhetik be olcsóbban a szenet, nem bánják, ha egyetlen belga bányász sem dolgozik, a fő, hogy ők olcsó, nagyon olcsó szenet kapjanak. Így tehát a belga bányászok sem vehetik rossz néven tőlük, ha ők kijelentik, hogy nem hajlandók tovább a szerződést elismerni és azt semmisnek tekintik.

A belga bányászok elkeseredve hallgatták a bányatulajdonosok érvelését és válaszukban kijelentették, hogy ők a szerződéshez ragaszkodnak és annak megváltoztatásáról nem hajlandók tárgyalni. A bányatulajdonosok tartoznak az szerződés lejártáig tiszteletben tartani és ha ezt nem teszik meg, úgy mindnyájan sztrájkba mennek.

Együttal a kormányhoz fordultak, mely annakidején közreműködött a szerződés megkötésénél, hogy kényszerítsék a bányatulajdonosokat a szerződés betartására, mert ők el vannak szánva végközig kitartani s ne őket okolják azután, ha a belga szénipar az elkeseredett küzdelemben elpusztul.

A kormány vette most kezébe az ügy elintézését és egyeztető tárgyalásra hívta meg mind a két felet. Miután azonban a bányászok a legszigorúbban ragaszkodnak ahhoz, hogy a mostani le nem járt szerződés lejártáig érvényben maradjon, viszont a bányatulajdonosok a szerződést érvénytelennek tekintik és ragaszkodnak a bérelésállításhoz és hosszabb munkaidőhöz, nincs kilátás a meg egyezésre és előreláthatólag sztrájkba mennek a belga bányászok.

CSÖKKENT HAVANA SZÉNBEVITELE.

Havana az elmúlt esztendőben 480,635 tonna szenet vitt be, szemben az 1923-ik évi 525,639 tonna bevittel.

A csökkenés tehát majdnem eléri a 45,000 tonnát.

FŐIRODA:

CLEVELAND, OHIO
Broadway & E. 55th Street (Saját házukban.)
BUCKEYE FIOK:
8935 Buckeye Road
JOHN WEIZER, alelnök.
JOS. VILYUS, s. titkár.

FIRST NATIONAL BANK

North-Fork, W. Va.
Bankunk legszilárdabb a vidéken. Betétek után fizetünk 3 százalékos Pénzt felmondás nélkül bármikor kikaphatja.
Ne küldje pénzt idegen bankokba, hanem helyezze el nálunk, ahol teljes biztonságban van.
PÉNZKÜLDÉS. HAJÓJEGYEK. JOGÜGYI DOLGOK.

ÉRTESETÉS.

Tisztelettel értesítem a magyar bányászokat, hogy én a Loyal Order of Stags-féle egylet kötelékéből kiléptem és ezzel az egylettel többé semmiféle összeköttetésben nem állok.

DAVID ARNSTEIN
CHARLESTON, W. VA.

AZ "OCCIDENT" GARANCIÁJA.
Mi garantáljuk azt, hogy az "Occident" liszt nem csak jó minőségű, hanem sokkal jobb, mint más lisztek. — Ön készíthet belőle olyan kitűnő kenyeret, mely minőségben, fehérségben, izletességében és ártalmában minden egyéb tekintetben sokkal jobb, mint amilyen kenyeret Ön más lisztből készíthetne.
Ezen garancia folytán, minden kereskedőt utasítottuk, hogy fizesse vissza a vételárát minden olyan vevőnek, aki nincs megelégedve az "Occident" liszttel.

A mi ajánlatunk.
Kisérleljen meg egy csomag "Occident" lisztet és készítsen abból annyi kenyeret vagy tésztaféléket, amennyit akar. Ha Ön nem győződne meg arról, hogy az jobb, mint bármely más ön által az megelőzőleg használt liszt, úgy vigye vissza a csomagban megmaradt lisztet és Visszakapja Az Ön Pénzét. A kereskedő, minden további nélkül, visszatéríti azt.

TUG RIVER GROCERY COMPANY
WILLIAMSON, WEST VIRGINIA.

3 lap előfizetési ára 2,00 dollár.

MEGGYÓGYITJA A HÜLÉST.

VÉDELEM A "FLU" VAGY TUDÓLOB ELLEN.
"En közel 60 éves vagyok, azért úgy érzem magam, mint 30 éves koromban. En hetenként egyszer vagy kétszer egy csésze forró Bulgár Teát iszom. Ez erőssé és egészségessé tesz és ezért érzem magam ismét fiatalnak", mondja H. H. Von Schlick, a Bulgár Növény Tea előállítója.
Ha Ön reumatizmusban szenved, duaglása van, fáj a mája vagy veséje, tisztáltan, gyenge a vére — úgy az én Bulgár Teám gyors gyógyulást nyújt Önnek.
Ha nagyon meg van hűlvé, lefekvés előtt egy csésze forró teát kell innia abból. Láz és tüdőlob könnyen származik hűlésből és ezek halnak meg évenként.
Ha Ön meghűlt, vagy betegnek érzi magát, vagy a gromra beteg — ne várjon — menjén azonnal a durgstórjába — még ma — és vegyen a valódi Bulgár Növény Teából piroz vagy sárga dobozban, melyeken a nevem rajta van — ÁRA 35c — 75c — \$1.25.
JEGYZET: Csakdozok vegyék az én nagy 5 hónapos dobozomat. Ha az Ön drogustója nem tud szolgálni a nagy dobozról, küldjön \$1.25-t az én címre és én azonnal küldök abból Önnek.
Cím: H. H. Von Schlick, President, Dept. A. 822 Locust St., Pittsburgh, Pa.

FŐIRODA:
CLEVELAND, OHIO
Broadway & E. 55th Street (Saját házukban.)
BUCKEYE FIOK:
8935 Buckeye Road
JOHN WEIZER, alelnök.
JOS. VILYUS, s. titkár.

Nézzen előre

Megtakarít Ön valamit rendszeresen minden fizetéséből?
Gondol Ön arra, hogy az idő elrepül és a ma megtakarított pénzt Ön később jól felhasználhatja az előmentelre?
Biztos helyen van az Ön pénze és annyit hoz-e, amennyit csak hozhat teljes biztonság mellett?

Mi 5% kamatot

FIZETÜNK BETÉTEK UTÁN

Mi egyike vagyunk a legnagyobb és legbiztosabb intézeteknek Ohio államban és állami felügyelet alatt működünk.

FORGÓTÖKÉNK KITESZ \$5,300,000

Küldje betétjét postán és ép olyan figyelmes elintézésben részesítjük, mintha személyesen jönne.

THE ATLAS SAVINGS & LOAN CO.

CLEVELAND, OHIO.

MEGGYÓGYITJA A HÜLÉST.

VÉDELEM A "FLU" VAGY TUDÓLOB ELLEN.
"En közel 60 éves vagyok, azért úgy érzem magam, mint 30 éves koromban. En hetenként egyszer vagy kétszer egy csésze forró Bulgár Teát iszom. Ez erőssé és egészségessé tesz és ezért érzem magam ismét fiatalnak", mondja H. H. Von Schlick, a Bulgár Növény Tea előállítója.
Ha Ön reumatizmusban szenved, duaglása van, fáj a mája vagy veséje, tisztáltan, gyenge a vére — úgy az én Bulgár Teám gyors gyógyulást nyújt Önnek.
Ha nagyon meg van hűlvé, lefekvés előtt egy csésze forró teát kell innia abból. Láz és tüdőlob könnyen származik hűlésből és ezek halnak meg évenként.
Ha Ön meghűlt, vagy betegnek érzi magát, vagy a gromra beteg — ne várjon — menjén azonnal a durgstórjába — még ma — és vegyen a valódi Bulgár Növény Teából piroz vagy sárga dobozban, melyeken a nevem rajta van — ÁRA 35c — 75c — \$1.25.
JEGYZET: Csakdozok vegyék az én nagy 5 hónapos dobozomat. Ha az Ön drogustója nem tud szolgálni a nagy dobozról, küldjön \$1.25-t az én címre és én azonnal küldök abból Önnek.
Cím: H. H. Von Schlick, President, Dept. A. 822 Locust St., Pittsburgh, Pa.

Mi lesz a United Mine Workers sorsa?

Engedjék meg, hogy pár szóval az Önök javaslatához én is hozzájáruljak, annál is inkább, mert épen mostanában érte újabb mély gyász a szegény bányász munkásságot és azok családait.

Olvastuk a február 24-iki Szabadságban, hogy 51 bányász Indiana államban, Sullivan bánya telepen a bánya robbanás áldozata lett. Ezért veszem leginkább a tollat a kezembe, mert máskülönben nem nagy barátom az írás. Ezért akarok hozzájárulni a Bányászlap február 12-én megjelent cikkéhez, amire nagyon ajánlatos volna, ha minden bányász megtenné a megjegyzését és annak idején leadná a szavazatát is.

Hogy tehát a dolgra térjek, az én véleményem az, hogy az állam ne csak ellenőrizze a bányatársaságokat, hanem igénis vegye át teljesen a bányákat.

Először is azért, mert ha a bányákat az állam átvénné, úgy sokkal kevesebb szerencsétlenség történe. Az állam ugyanis nem kívánja meg a bányaformantól, hogy mellőzze a törvényt, mert sokba kerül a bánya fenntartása és olesó a szén és így, ha nem takarékoskodik, akkor nem lesz nyereség. Mert ha az állam venné át a bányákat, akkor a munkafelügyelőnek be kellene minden körülmények között a törvényt tartani. Ma nem azt tartják a bányák, jó bősznak, aki rendbe tartja a bányát, hanem azt, aki a legolcsóbban adja ki a szenet a bányából. Így ugyebár mindnyájan tudjuk, hogy a szén locsolása a bányában pénzbe kerül. Ha csak egyszer locsolják a szenet, az természetesen kevesebbe kerül, mint három locsolás. És ha csak egyszer locsolják a szenet, az olcsóbban adható ki, mint ha háromszor locsolják, igaz azonban, hogy ha csak egyszer volt locsolva a bánya és kétszer elmaradt a locsolás, úgy az nem egyszer robbanást idézett elő.

Ugyanígy van mással is. Azaz, hogy két-három timberessel kevesebbet tartanak, avval meg marad a kompáninának 15-20 dollár. De nem-e gyakori eset az, hogy pár emberrel többet agyonüt a kő, mivel nem tudják idejében elvégezni azt a munkát, amivel a szakadás megakadályozható lenne. Vagy ha a kapunál nem tartanak egy embert és a motor vagy trejber el-töri a kaput, azért, hogy ne kelljen leszállni, vagy azért, hogy ne kelljen megállni. An-nak dacára, hogy a bánya gázt fejleszt, a bőszt nem küld oda két embert, hogy csinálja meg a kaput, mert az két shifta volna és azt meg akarja spórolni. Pedig nem egy robbanás történt már amiatt, hogy az ajtó el volt törve, hogy nem vigyáztak senki a kapura és megcsinálás pénzbe került volna.

Pedig tén többre kerül egy robbanás, mert ott emberek pusztulnak el, emberélet vesz el és azt semmi pénzzel nem lehet visszavásárolni.

Itt nem meszsz az egyik kompáninál az ajtó el volt törve. De talán úgy gondolták, hogy az már nem is kell többé, mert nem csinálták meg, annak dacára, hogy az is gázos bánya.

Egy nap lemegy a főbőszt, hogy szétnezzen, hogy dolgozzanak a segédbősztok, amikor egyszer elfogja őt az, ami rendes dolga szokott lenni mindenkinek. Ez megállította őt és egy elhagyott folyósóra ment, ahol azonban talán csak 15 suknyira ért, mikor a gáz kifoltotta a lámpáját és a sötétben maradt. Mi történt volna azonban, ha véletlenül nyitott kárbid lámpa

lett volna nála, mint máskor szokott lenni, mint amilyent még ma is használnak? Ugyebár, felrobbant volna a bányában a gáz.

De ne beszéljünk erről, hanem arról, hogy mit csinált a főbőszt.

Semmit. Odaültette az egyik segédbőszt és meghagyta neki, hogy üljön ott délután négy óráig, amíg letelik a shifta és vigyázzon. Ha a gáz kijön egész az entri szájáig, akkor azonnal kapcsolja le a villanyt.

Ez délelőtt 10-11 óra tájban történt. Tehát a gáz minden órában egy suknyira haladt előre és így még volt vagy 10 suknyit a gáz összegyűlhetett, mielőtt veszélyessé válhatott volna.

Én megkérdeztem a főbőszt, hogy miért nem küldi haza az embereket, mikor észrevette, hogy ily nagymérvű gázömlés van?

Azt mondta rá, hogy még nem ment ki elég szén és ott van a sok kompánia munkás és ha nem dolgoztat estig, úgy a szénre ráfizetne.

Tehát azért, mert a szénre esetleg ráfizetett volna, kitette az embereket a robbanás veszélyének.

De most figyeljünk jól ide, most tünik csak ki, milyen lelkiismeretlen kockázatot vállalt az emberek életével. Mert az az entritől 500 sukkra volt és abban a bevilóban még csak 10 suk volt gáz nélkül, a többi már tele volt gázzal, tehát 490 suk már gázzal volt megtöltve. És ha meg is győződött a bőszt arról, hogy a gáz csak minden órában egy suknyira halad előre, még akkor is fenforog az a veszély, hogy valamely nem várt szakadás folytán a gáz több helyen jött volna elő és akkor mi lett volna azzal a 160 emberrel, akik benn dolgoztak? Ugyebár mind áldozatul eshettek volna a robbanásnak s akkor kit vonlak volna felelőségre? Ki volt a bűnös? Szabad-e az emberek életét így kockára tenni? Ugy-e nem? Nos, ha az állam venné át a bányákat, akkor ilyesmi egész bizonyosan nem fordulna elő.

Azután miért ne vehetné át az állam a bányákat?

Hiszen a háboruban is átvette az állam a bányákat és a bányászok akkor is dolgoztak. — Igaz, hogy akkor kiadták a jelszót, hogy minden tonna szén egy életet ment meg és nem jó hazafi az, aki nem dolgozik minden nap.

Hát kérem szeretettel, ugyanazok a bányászok dolgoznak most is, akik a háboruban. Miért voltak akkor jobb hazafiak, mint most vagyunk, hiszen most sem akarunk mást, mint akkor, dolgozni, minden nap dolgozni. Csak azok az emberek vagyunk most is, akik akkor voltunk és most is annak a szabad országnak dolgozunk, mint akkor.

Igaz, hogy akkor a bánya urak érdeke az volt, hogy minél tovább húzódjon a háború, mert annál nagyobb lesz a profitjuk és ezért ők azon voltak, hogy men-nél jobban iparkodjunk mennél több szenet kiadni.

Ma, sok a bányász, sok a szén. Ma csak a bányász érdeke a mindennapi munka, az állandó termelés, hogy megélhessen és kenyérről láthassa el a családját.

Miért nem becsüli meg a kormány ma is a munkásnépet, úgy mint a háboruban megbecsülte? Ha egy kormány bajban van, joga van a néptől segítséget kérni, miért ne volna épenugy a munkásnak, a népnek is joga segítséget kérni, ha viszont a munkásság van baj-

ban? Hiszen a kormány az egyetlen, amely a munkás és munkaadó között a békét közvetítheti, de nemcsak közvetítheti, hanem elsősorban köteles is közvetíteni.

Mi nem kérünk a kormánytól sem csendőrt, sem katonaságot, mi csak akkora darab kenyeret akarunk, amennyiből mi és családunk megél.

Ezért kellene átvenni az államnak a bányákat, mert akkor az állam mint munkaadó olyan bőszt tartana, aki 5-6 tonnás kárért nem számítana 3-4 tonnásait, mert akkor nem azért tartaná a bőszt, hogy ellopjon a bányásztól néhány kárért szenet, hanem azért, hogy dolgozzon, hogy a munkás biztonságára vigyázzon.

Arra kérjük ezért a kormányt adjon alkalmat, hogy a dolgozók, minden munkás az akaratát kinyilváníthassa, hogy szavazhasson e fölött a kérdés fölött minden munkás. De nem a kompánia office-on, hanem a szervezet útján és minden bányatelepen, ahol legalább 10 ember dolgozik. Szavazunk, azt kérjük minden bányász aláírásával, hogy akarjuk-e, hogy a kormány vegye át a bányákat, vagy sem.

Én egész biztos vagyok abban, hogy a bányászok mind a mellett szavaznának, hogy a kormány vegye át a bányákat.

Akkor aztán a kormány bebiztosíthatná, hogy hány millió tonna szén kell az országnak és mennyi emberre van szüksége annak kitermeléséhez, úgy azonban, hogy egy-egy ember heti öt napot dolgozzon. A felesleges embert aztán el lehetne helyezni más munkánál, vagy ki lehetne köztük osztani azt a temérdek sok kompánia fölött, ami mind munkálatlanul hever s amelyen sok ember megélhetne szépen.

Ha így tenne a kormány, akkor megvalósulna a béke a szén iparban és egyforma fizetése volna a bányászoknak, tisztesség bért kapna a tisztességes munkájáért.

De ha a kormány semmi hogyan sem akarná átvenni a bányákat, akkor már mindenkinek kinyílna végül is már egyszer a szeme és füle és belépne a szervezetbe. Nem várná egy bányász sem, hogy más a tífedejt kibeszélje, hogy már ne legyen több szék, hanem mindenki felhagyna a piszkos keresettel és nem a kárna akkor keresni, amikor más a kenyéért harcol, amikor más azért küzd, hogy legyen mit ennie, legyen miből a családját eltartania.

Minden bányász csak egy jelszava legyen: "Összetartásban rejlik az erő."

Bányásztestvéri szeretettel

J. B. M. H.

Igen tisztelt szerkesztőség,

keveset írok, mert pennámat nem igen szeretem forgatni, de mivel olvastam a lap február 9-iki számából Takács József levelét, hát meggondoltam, hogy én is szólók Takács József leveléhez.

Bizony Takács testvér, az nagy baj, hogy Ön nem tartozik egyik munkásszervezethez sem, pedig ha meggondolja jobban a dolgot, a tény az, hogy Ön csak nem tagja a szervezetnek, pedig bizony ahhoz tartozik, de Ön maga sem tudja, mert még mindig alszik. Ha felébredne Takács ur, akkor tudná, hogy mit jelent az a szervezethez nemcsak tartozni, hanem a szervezetnek tagja is lenni.

Ön Takács testvér megladol

öt tonna szenet 75 centért, ha tehát 20 tonna szenet ladol Ön, aki nem tagja a szervezetnek, kap azért 3 dollárt, akkor, amikor a szervezethez tartozó bányász kap ugyancsak 20 tonna szenért 19 dollárt.

Lássa, ez a különbség a szervezetlen bányász és a szervezett bányász között és ezért kellene Önnek felébredni, hogy meggondolja azt, kinek a zsebébe hajtja Ön azt a hasznót, amit el-ér az a bányatársaság, amelyik Önnek 19 helyett 3 dollárt fizet?

Ha sok olyan ember volna, mint Ön Takács testvér, akkor bizony könnyű volna a szervezetet megbuktatni és akkor nem is öt tonna szenet ladolna Ön 75 centért, hanem 10 tonnát.

Ön nagyon téved, ha azt hiszi, hogy a szervezett bányászt usztatni kell. Nem, a szervezett bányászt nem kell usztatni, hogy kire szavazzon s Ön hasz-talan is írja, hogy így Fisherek, úgy Fisherek, mert a Fisherek bizony csak jóra intik a máj-nert, akkor is, mikor a szervezethez való hűséghez intik a bányászt és akkor is, amikor figyelmeztetik, hogy vigyázzon, mert vöröskök valami törvénytelen sztrájkba akarják csalni az embereket.

A bányász tudja, hogy miért sztrájkol, ha törvénytelen sztrájkol, tudja azt is, hogy a törvényes sztrájkkal nemcsak a szervezett bányászoknak, de Önnek is nagyobb kenyeret biztosít, mert ha a szervezett bányász többet kap, úgy a szervezetlen bányász is többet keres.

Ezért mondom én Önnek, Takács testvér, ébredjen, és ébredjenek fel az összes Takács testvérek a mély álmukból és nyissák ki végre a szemüket és lássák meg, hogy öntudatos bányászoknak a szervezeten van a helye és a szervezett törvényes vezéreit követhők kell.

Hudák István Spangler, Pa.

Magyar Bányászok!
Hallottátok a legújabb újságot?
A Bányászdohány gyáros reményesen gyarapodott.
A bányászdohányon kívül készíti a FŐBURDOS DOHÁNYT ÉS A KUBA SZIVART.
Tudjátok meg azt is, hogy mi vagyunk az egyedüli magyar dohány és szivar gyárosok az országban.

KÖSTÖLÖT INGYEN KÜLDÜNK!
Megrendelések a következő címre küldendők:
FRIED TESTVÉREK
gyárosok
269 1/2 PEARL STREET,
NEW YORK, CITY.

M. T. BALL
temetésrendező és balzsamozó.
3rd Avenue
Williamson, W. Va.
Felajánlom szolgálataimat és biztosítom a legjobb kiszolgálásról.
Disztyágyakat és képrámákat eladásra raktáron tartok.

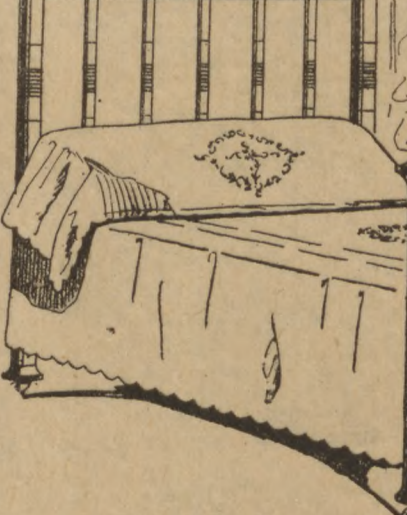
EZ A BANK
a vidék magyarjainak a legszivebben ajánlja fel szolgálatait, minden tekintetben.
Külföldre olesón küldünk pénzt, mert a legnagyobb bankokkal állunk összeköttetésben és naponta táviratilag kapjuk meg a külföldi pénzek árfolyamát.
Betétekre 3 százalékos kamatot fizetünk.
The First National Bank,
Williamson, W. Va.

THE CITIZEN BANK OF WAR, WAR, W. VA.
Bankunk legszilárdabb a vidéken.
Betétek után fizetünk 3 százalékos.
Pénzt felmondás nélkül bármikor kikapathja.
Ne küldje pénzt idegen helyre, hanem helyezze el nálunk, a hol teljes biztonságban van.

Barley Lovett Hardware Co.
az 5 és 10 centes Storrrel szemben
WELCH, W. VA.
Mielőtt valamit vásárol, nézze meg a mi raktárunkat. Ez az üzlet e vidék legesőbb vasáru üzlete.
Saját érdeke, ha nálunk vásárol, mert mi olcsóbban adunk mindent, mint más.
KITŰNŐ KÁLYHÁK és vaslástekek.
DANOLÓGÉPEK ÉS LEMEZEK.
Keressen fel bennünket.

TISZTELT BARÁTAIM!
Tisztelettel értesítem a Welch és vidéke magyar bányászait, hogy a
BUDAPEST HOTEL
név alatt egy elsőrangú szállodát nyitottam a McDowell Streeten. 40 szobás szállodát tiszta új butarral rendeztem be.
Évek óta mindig becsültem, jó kiszolgálásban részesítettem a vendégeimet, ezúttal is ezt fogom tenni.
Kérem a magyar bányászokat, tiszteljenek meg látogatásukkal.
BUDAPEST SZÁLLODA
MILLER LAJOS, tulajdonos
WELCH, WEST VIRGINIA

A LEGNAGYOBB BUTORÜZLET A VIDÉKEN.
Elsőrangú butorok, szőnyegek, kályhák, hangszerek lemezek
Részletfizetésre is eladunk.
HAZHOZ SZÁLLITJUK A MIT VESZ!
DAVIS & DAVID
a Strand Színházzal szemben. **BROWNSVILLE, PA.**

Akar Ön örömet szerezni óhazai rokonainak?

Fizessen elő részükre a Magyar Bányászlapra.
Az óhazaiak nagyon szeretik olvasni lapunkat és különösen a jó regényeket.
Ha Ön most előfizet óhazai rokonai részére, mi elküldjük elejétől az új óhazai mesét.

ELOFIZETÉSI ÁRA AZ ÓHAZÁBA EGY ÉVRE \$3.--

Lapunkat küldheti Magyarország, Jugoszlávia, Románia és Burgenland területére.
(Cseh-Slovákiából ki van tiltva minden amerikai magyar sajtótermék.)

MINDEN MAGYARÁZAT NÉLKÜL.
Itt van egy levél, mely nem szorul magyarra: "Manchester, Conn. Box 93. 1925 február 1-én. Megírom Önnek, hogyan gyógyított meg a Triner Keserü Bor. 15 éve férjnél voltam és egész idő alatt jól éreztem magam. Egyik héten meghívtak egy lakodalmra. Mikor hazakerkeztem, beteg lettem és attól fogva mindig beteg voltam. Minden orvosogott meg próbáltam, még megis operáltak azonban öt éven keresztül sem lettem jobban. Egy nap a leányom hazajött az iskolából és így szólt hozzám: Anyám, itt van a Triner Keserü Bor egy üridetése." Bár el voltam bátorultatva, azért mégis megvettem. És mindjárt az első üveg után jobban éreztem magam és hat hónap alatt ismét az az aszszony voltam, aki az öt évi betegkedés előtt voltam. Az én férjem és a leányom azt gondolják, hogy semmi sem oly esodálatosan jó, mint a Triner Keserü Bor. Tisztelettel Mrs. Francis French." Ha Ön szenved gyomorhajban, ugyanint étvágytalanság, emésztési zavarok, duzzadás, bélszelek, fejfájás vagy általános gyengeség, kísérelje meg a Triner Keserü Bort; reumatizmus és neuralgia esetén kísérelje meg a Triner Linimentet és hűlés esetén vegyen Triner's Cough Sedative-t azonban. Ha a drogustól vagy kereskedője nem szolgálhat azzal, írjon Joseph Triner Company, Chicago, Ill. címre.

SOUTHERN
által készített
ICE CREAM
kitűnő és tiszta gyártmány.
"Ez a legfelségesebb"
SOUTHERN REFRIGERATION CO., Inc.
(Williamson Hospital mellett.)
WILLIAMSON, WEST VIRGINIA.
E lap előfizetési ára \$2.00.

Sérben Szenvedők
dobják el sérvkököket.
Ezer és ezer sérben vagy szakadásban szenvedő ember talál enyhülést és szabadul meg a sérvköto kellemetlen kényszerétől STUARTS tudományos ADHESIF PLAPAO PADS használatával. Gondolja meg, határozza el magát, dobja el sérvkötoit, a gummi és vasalóku szorító köteleket. Hadd küldjünk Önnek INGYEN próbára PLAPAO köteleket. Semmit sem számítunk érte, sem most, sem később. Hadd küldjünk Önnek bizonyítékot, hogy a PLAPAO PADS mit művel másokonál. Hadd küldjünk Önnek sérvről szóló könyvet. Eseti alatt tett vallomások az ország minden részéről bizonyítják, hogy a PLAPAO PADS-ek megjavították azt a kidudorolást, amit "sérvek" nevezünk. NE VÁRJON, NE KESEDELMESKEDJEN. Kérje be nevét és címet MA és mi elküldjük INGYEN PRÓBÁRA A PLAPAO-t, a szakadásról szóló könyvet is. Cím: PLAPAO CO., 2834 Stuart Bldg., ST. LOUIS, MO.

TUG RIVER INSURANCE AGENCY INC.
Pettersen Bldg.
WILLIAMSON, W. VA.
Mindenféle biztosítások. Tűz ellen biztosítsa házat vagy ingóságait. Baleset és betegséggyi biztosítások. Ha Európába utazik, biztosítsa podgyászt, melétt elindul.
Felvilágosítással készséggel szolgálunk.
MAGYARUL IS IRHAT.

OLVASTA MÁR A HARMONIKÁT?
Ha nem, kérjen azonnal mutatványszámot. A
HARMONIKA
ma a legjobb és legtartalmasabb vicc lap, mely évi KÉT DOLLÁR fejében felvidítja a busulésnak indult magyarokat. A
HARMONIKA
olcsó, jó, tartalmas és izléeses. Ez a címe:
7862 W. JEFFERSON AVE
DETROIT, MICHIGAN.

BANK OF LYNCH LYNCH, KY.
Bankunk a LEGSZILÁRDABB a vidéken.
Betétek után fizetünk 3 és 4 SZÁZALÉKOT.
Pénzt FELMONDÁS NÉLKÜL bármikor kikapathja.
NE KÜLDJE PÉNZÉT idegen helyre, hanem helyezze el nálunk, ahol teljes biztonságban van.
Pénzküldés Hajójegyek

THE CITIZEN BANK OF WAR, WAR, W. VA.
Bankunk legszilárdabb a vidéken.
Betétek után fizetünk 3 százalékos.
Pénzt felmondás nélkül bármikor kikapathja.
Ne küldje pénzt idegen helyre, hanem helyezze el nálunk, a hol teljes biztonságban van.

Barley Lovett Hardware Co.
az 5 és 10 centes Storrrel szemben
WELCH, W. VA.
Mielőtt valamit vásárol, nézze meg a mi raktárunkat. Ez az üzlet e vidék legesőbb vasáru üzlete.
Saját érdeke, ha nálunk vásárol, mert mi olcsóbban adunk mindent, mint más.
KITŰNŐ KÁLYHÁK és vaslástekek.
DANOLÓGÉPEK ÉS LEMEZEK.
Keressen fel bennünket.

TISZTELT BARÁTAIM!
Tisztelettel értesítem a Welch és vidéke magyar bányászait, hogy a
BUDAPEST HOTEL
név alatt egy elsőrangú szállodát nyitottam a McDowell Streeten. 40 szobás szállodát tiszta új butarral rendeztem be.
Évek óta mindig becsültem, jó kiszolgálásban részesítettem a vendégeimet, ezúttal is ezt fogom tenni.
Kérem a magyar bányászokat, tiszteljenek meg látogatásukkal.
BUDAPEST SZÁLLODA
MILLER LAJOS, tulajdonos
WELCH, WEST VIRGINIA

Óhazai mesék....

Bányászok Árvái.
Írta: SZENTIMREI MÁRTHA.

(Folytatás.)

Jajszava felveri a napfényben fürdő hatalmas völgyet, melyben oly békés, nyugodt minden. A csillogó tó partján gyerekek játszanak. A hullámos dombokon kíváncsi szemű kecskék ugráznak. A csillék zajtalanul suhannak tova drótköteleiken. Egy bányász kidőlt, de százan és százan azért tovább dolgoznak...

A földszintes aknaépületben éppen akkor lép ki a bányadoktor, Engel Salamon, mikor Bendéné odaér. Kövér, alacsony, vöröshajú ember. Vérmes, bíbrós arca szálmalmasan rut. És rútságát nem nyihiti, hogy külsőjét elhanyagolja. Kopott ruhájában, nyakkendő nélkül mindennek néz ki, csak orvosnak nem. Pedig kiváló orvos, mert tudása és írgalmas szive van.

— Jaj nekem... az uram...
Engel doktor szeliden megfogja a karját.
— Szegény Bendéné... jöjjön haza.
— Jaj nekem... doktor ur... engedjen az uramhoz...

A szava már nem emberi szó... állati tüvöltés.

De Engel dr. nem engedi, mert nem engedheti. Hisz még őt is, aki boncolás közben sok iszonyatot látott már, rosszul fogta el, midőn a forró tömődék alatt megfőtt bányász hulláját megvizsgálta.

— Ne nézze meg jó asszony, nem bírja el azt a látványt.

— Eresszen... eresszen hozzá! — sikoltja.

A doktor vasmarokkal tartja az asszonyt, aki mindenképen ki akarja magát tépni a valósággal birkózni vele.

— Legyen eszén Bendéné, javát akarom. Gondoljon a gyermekeire, mi lesz belőlük, ha maga is megbetegszik? Az urán már senki se segíthet!

— Jaj nekem, mi lesz belőlünk!
Bendéné hirtelen elhagyja ereje, megtántorodik, összecsuplik, menten elvágódna, ha a doktor nem tartaná. Most már engedni magát vezetni. És a vörös doktor (ez a népszerű neve) megindul vele hazafelé. Vizsgálna, amennyire tőle telik, nem valami ügyesen, mert a szónak nem nagy mestere, inkább a tettek embere ő.

Bendéné két kezét arca elé csapja, úgy zokog.

— Jaj nekem, — ki ad a hat éhes kis száznak enni!

— Maga... jó asszony... apjuk helyett is apjuk lesz!

— Hiszen el tetszett tiltani minden erős dologtól, mert hogy olyan nagybeteg vótam a legkisebbik lány születése után. A lábaim most is dagadtak. Nem tudok én keresni rájuk.

— Nem kell kétségbeesni. Majd segítünk. Elhelyezzük a kis leányokat a gyermekmenhelyen...

Csak ezt ne mondta volna... ebben a szerencsétlen órában, mikor Bendéné elvesztette a kenyérkeresőt, hogy szétszedik a családját!

Az asszony elnémult az új rémülettől, mintha maga a halál ütött volna rá pecsétet.

Házuk előtt bóbolyva, sivalkódva, szaladtak elébe gyermekei. Valaki megmondta nekik... már tudták, hogy árvák. Csak a karonülő mosolygott az Ádám karján s anyja felé röpökde gagyogta:

— Mam-ma, pap-pát!

A bányászok asszonynepe Bendéné köré sereglett. Izgatottan tárgyalták a szerencsétlenséget s borzongva gondoltak a férjre, az apára, aki ott lenn, kétszáz méternyi mélységben, a sírnál mélyebben fur, robbant, kopácsol. S a szénnel tömött csillék hangtalanul suhantak tova drótköteleiken a verőfényben fürdő völgy felett.

A doktor elkészült. S a szomszédasszonyok betámogatták Bendéné a házba.

A széthulló család.

Miután az özvegy átesett az első fájdalomkitöréseken, látszólag egész nyugodtan viselkedett. Csitította a leánykakat s megtett mindent, amit ilyenkor az illedelem kíván.

Az a nagy tisztesség érte, hogy Dér mérnök, akinek Bende egyik legmegbízhatóbb embere volt, feleségével együtt meglátogatta.

Dér mérnököt szerették a bányászok. Emberséges volt hozzájuk, amennyire lehetett, mint a társaság alkalmozottja, aki köteles a főke érdekeit képviselni. Nemrég házasodott, bár elmúlt negyven éves. Felesége mindenütt vele ment. Bendénéhez is.

Furcsán illet bele a rövidrenyirt hajú, festett ajku, vékony termetű, rövidszoknyás úri nő a bányászház gyászába. Koszorút hozott és erősen meg volt szeppenve a sok kis lány láttára. Szerette a gyermekeket, neki még nem volt. Simogatta őket.

— Milyen kedvesek! De aranyosak...

Különösen a kis Zsuzsi tetszett neki, aki nefeletts szeméit le nem vette róla.

— Elviszlek... sugta neki. Velem jössz? A leányka megrázta fejét és Ádám mellé húzódt.

Csokoládét halászott elő reticuljéből s kedveskedve feléje nyújtotta. Zsuzsa vágyó szemmel nézte a csemegét, de nem vette el.

Dér becsületesen iparkodott az özvegyet vizsgálni. Megígérte, hogy támogatására elkövet minden tőle telhető.

Bendéné tiszteletudóan hallgatta, de révedező, üres tekintetén látszott, hogy szavainak semmi hatása sincs. A bányászszerecsétségek nem oly ritkák, hogy a bányászözvegyek ne tudják, hogy a bárhonnan jövő segítség nem pótolhatja az elvesztett kenyérkeresőnek kiskörmét se.

A temetés is nagy részvét nyilvánult meg. Sok kis árva kesergése mindig meghatja a keményebb szívű embereket is. A gyászolók fájdalmas izgalma ilyenkor tetőpontján áll, de az elhagyatottságot, mely az özvegyek s árvák kemény sorsa, még nem érzik. Az akkor szakad rájuk, mikor egyedül maradnak otthonukban.

A temetés után Bendéné lefeketette árváit. Percesné főzött számukra vacsorát. Ettek és sirástól nehéz szemhéjjaik nyomban lecukodtak. Percesné szeméit törülgetve nézte az egymás mellett összebujva szendergő kicsinyeket.

— Milyen szépek az ártatlanok...

— Bár venné el az Isten mindet rögtön!

— Ne vétkeszd Annus...

— Ugyan mire nőnek fel apátlanul? Leborogdosunk, mint a kóduosok, annyim se lesz, hogy enni adjak nekik. Nekem belső bajom van és nem tudok rájuk keresni. Sokszor mosni is alig tudtam — ennyire.

— Hát az Ádám nem a tied, azt beadod a menhelybe. Hátha egyet-kettőt a kisjányokból is felnevelnek ott?

— Mont a doktor. De hát inkább egyszerre vegye el tőlem az Isten mindet, minthogy idegenek kezébe adjak egyet is.

— Most úgy gondolod nagy bajodban. Majd lecsendesedsz... biztatta a Percesné inkább magát, mint Bendéné, mert nem tudott egyebet mondani. Feküdj le Annus... jócskát...

— Jócskát... köszönöm a hozzám való szíveskedést...

Kikísérte. Állva maradt az ajtóban s égő szeméit belemeresztette az éjszakába. Most szakadt rá a teljes egyedüllét. Egy iszonyu gondolat, mely a haláleset óta már többször felmerült kétségbeesett lelkében, mint egy szörnyeteg a tengerből, leselkedett rá az éjszakában, hogy gyöngye akaraterejét hatalmába ejtse.

Krajcáros ujságban többször olvasott családirító apák és anyák rémtetteiről, akik nem tudták gyermekeiket eltartani s magukkal vitték azokat a halálba.

— Ön is úgy tesztek... nem adom őket oda senkinek. Majd főzők olyasmit, amit szeretnek s belekeverem a szert. De hátha nem egyformán árt nekik, egyiket kivégzi, a másik megmarad? Vagy én maradok meg és törvény elé állítanak? A mérge nem olyan biztos, mint a kés. Ugy. Holnap.

— Minek várnál holnapig? — tanácsolta az éjszaka. Tedd meg ma s holnap már nem szenvedsz.

És az asszony engedelmessé vált. Nem volt lelkierője, nem akart harcolni. Az ura meghalt s ő nem tudott megállni, mint sok nővény, mely eldől támogató kar nélkül.

Elszántan bement a konyhába s kikeresette a fiókból az éles disznóólló kést. Köténye alá rejtette s benyitott a szobába, éppen jókor, mert füstölt a kis petróleumlámpa, az üveg már egészen bekormozódott s majd elcsattant. Leszófolta a magasban lobogó lángot s a fülhomályban végignézett az ágyakon, melyeken párosával pihentek a kicsinyek, csak a legkisebb feküdt magában, bölcsőjében. Örületbe vesző félelmes tekintete azt kereste, melyiknél kezdje véres munkáját?

— Ádám... hogy éljen. Ő nem az enyém. Zsuzsa fekszik mellette, őtet szerette az apja legjobban... legyen ő az első, aki utána megy.

Csendesen lépett az ágyhoz. De alig érintette a kés hideg pengéje a hanyatt fekvő leányka torkát, mikor az kinyitotta nefelettszeméit s kétségbeesetten sivalkódott.

— Anyám... anyám... ne bántson... jó lesz! Édes apám, ne hagyjon bántani!

Ádám is fölébredt, kemény kis öklével kiütötte Bendéné kezéből a kést. A többiek is felébredtek és sivalkódáltak.

Bendéné ott állt remegve. Nem vette fel a kést. Nem... nem tudja őket megölni... ehhez is gyáva. De most már látták az ártatlanok, mit akart és félni fognak tőle, az anyjuktól, mint az ördögtől.

Megfordult és kirohant az éjszakába. A völgy felett most is szénrel töltött csillék suhantak nesztelenül drótköteleiken s a felhő fényében csillogott a tó. Arra szaladt s bedobta magát. A tó most is ezüst gyűrűket dobált a part felé, mint mikor pajkos halak játszadoztak... aztán elismultak.

A Bende g. erektek egymáshoz bujva még sirtak félelmükben... nem tudták, hogy anyuk már nem tér vissza hozzájuk soha többé... már apátlan, anyátlan árvák. A lámpa lobbot vetve kialudt s a sirdogálót megint elnyomta az álom.

Reggel, ébredve, riadtan tekintettek anyuk ágya felé. Nem feküdt benne. Kimenek, keresték; nem volt sehol. Megnézték a szomszédokban: senki se látta. Hamar híre ment, hogy Bendéné eltűnt... Ádám igen értelmesen elmondta Percesnének, hogy mit látott az éjjel.

— Biztosan megbomlott szegény... szörnyűkötök a bányászasszonyok. Keressük... Keresték... hiába... nem volt sehol. Három nap múlva aztán feldobta a tó vize.

A bányatelepen most már minden jó lélek részvéte a hat kis árva felé fordult.

Dér mérnökék Engel doktortól tudták meg Bendéné halálát.

— Szörnyűség... hogy így pusztuljon el egy rendez házaspár... az a vékony asszony úgy felpuffadt a vízben, mint egy hordó... beszélt.

Dérné cigarettát sodorva hallgatta, aztán hirtelen ötlettel megkapatva szóló férjének.

— Azt a kis nefelettszeműt én felnevelem... jó lesz. Öregem?

A mérnök még egészen az orvos elbeszélésének hatására alatt szóltanul törülgette cvikkerét. Most örövendve kiáltott fel.

(Folytatása következik.)

Ha a bányásznak baja van, a bányászaphoz, vagy a bányászbankhoz fordul. Miért nem fordul ezekre a helyekre olyankor is, mikor nincs baja, csak az előfizetést kellene beküldenie, vagy a bankbetétjét elhelyezni?

Harmadik évfolyam!
KIS MAGYARORSZÁG
(Himlerville helyi híradó)
legújabb száma megjelent.
Szerkesztő: KOLOS LEO.
Megjelenik havonként kétszer.
Mindenkét érdekel Himlerville, a magyar bányaváros helyi eseményei, a himlervillei magyarok élete és az a sok szép és hasznos olvasmány, ami a Kis Magyarországot oly tartalmasá teszi.
Előfizetési ára egy évre\$1.00
Magyarországra\$1.50
KIS MAGYARORSZÁG
Himlerville, Kentucky.

A LEGJOBB
A LEGOLCSÓBB
A LEGTARTALMASABB
ÓHAZAI HETILAP
a
KÜLFÖLDI
MAGYARSÁG
előfizetési ára
EGY ÉVRE 2 DOLLÁR.

INGYEN
MUTATVÁNYZÁMOT
küld
KOLOS LEO,
HIMLERVILLE, KY.
Vezérképviselő. Amerikában.
A KÜLFÖLDI MAGYARSÁG pártokon felül áll. Mindent közöl, ami a külföldön élő magyarságot érdekli, úgy az Óhazáról, mint a megszállt területekről és a föld minden országából, ahol csak magyarok élnek.

RABLÁS ÉS EMBERÖLÉSI KISÉRELT — TRÉFÁBÓL.

Tallos Szász Aladár magyarigeni munkás behatolt estszürkeüli időben Kádár József magyarigeni plébános lakásába, amikor a lelkész istentiszteleten a templomban tartózkodott és mintegy tízezer lej értékű ruháneműt és pénzt csemagolva össze, odébb akart állni. A házvezetőn azonban figyelmes lett a gyanus zajra, rögtön felhívta a szomszédokat, akik el akarták fogni a kellemetlen látogatót. Az alkalmi beletörő szorongatott helyzetében revolverével egy lövést adott le üldözői irányában, anélkül, hogy a golyó valakit talált volna. Így Tallosnak sikerült az elvitelre szánt holmik otthagya, sával elmenekülni a lakásból, azonban menekülése közben felismerték a szomszédok. A bevezetett nyomozás alapján a magyarigeni csendőrség letartóztatta Tallost, aki kezdetben azazal védekezett, hogy a betörési kalandot csak tréfából csinálta végig. A veszedelmes tréfacsnálót átadták az ügyészségnek. (Keleti Újság, Kolozsvár)

EGY LAKODALMON A KIDÖNTÖTT KERITÉSSEL VERTE ÖSSZE EGYMÁST A LAKODALMAS NÉP.

Nagy lakodalom volt Verőszalában. A lakodalmas nép jó hangulatban kedélyesen elmulatott. A jó egri bor azonban már soknak a fejébe szállott és a jókedv mind nagyobb méretet öltött.

Két gazda, ki már csak nagynehezen bírta az egyensúlyt, azon kezdett vitatkozni, hogy az ő boruk jobb a lakodalmasok boránál. Szó szót követett, aminek az lett a vége, hogy a két gazda igazának megvédésére birokkelt. Ügyük eldöntésére azonban a szoba szűknek bizonyult s így kimentek az udvarra. Követte őket a lakodalmas nép is, amely ezalatt szintén két pártvára szakadt. Mire az udvarra értek, a hangulat annyira izzó volt, hogy nekiestek a kerítésnek, kidöntötték s annak deszkáival támadtak egymásra. Percekig verték egymást agyba-főbe. A harcnak az lett a vége, hogy hárman súlyosan, sokan pedig könnyebben megsebesültek. Utána, mintha mi sem történt volna, bementek a szobába, leültek az asztalhoz, és reggelig mulattak.

(Uj Nemzedék.)
MEG AKARTA SÜTNI A GYERMEKÉT.

Dusa Mihályné 3 éves kisgyermekét a forró tüzhelyre ültette, hogy így elpusztítsa. A gyermek már igen súlyos égési sebeket szenvedett, mire a sikoltozásra berohanó szomszédok megakadályozták a gaztetet. A gyilkos szándéku anyát, aki elbujdosott, a csendőrség elfogta. (Nemzeti Újság.)

ROBBANTÁS KÉT HALOTTAL.

Az Abaujszántó határában levő Süveges-tanyán egy köte-

tőből robbanás utján állították elő a megyei ut fedőanyagát. A robbantást eddig Hirkó István és Varga Dániel utkaparó végezte. Hirkó István újra robbantani akart. Két furulyukát készített s a beléhelyezett gyutacsot meggyújtotta. Az egyik gyutacs rendes időben robbant fel, a másik azonban nem. Hirkó azt hitte, hogy elaludt s ezért visszacsuszott a robbantás helyére. Varga figyelmeztette Hirkót a veszedelemre, de az nem hallgatott a szavára. A mint a furulyukhoz ért, kiégett a kanóc és a kő borzasztó robajjal felrobbant. A robbanás Hirkót darabokra tépte, aki azonban meghalt. Varga Dánielt is annyira összeroncolt a robbantás, hogy élet és halál között vivődik. Hirkót két kis gyermeké gyászolja.

(Uj Nemzedék.)
ALSÓBORSODON KIRABOLTÁK EGY LEKÉSZ CSALÁDI KRIPÁTJÁT.

Különös bűntügyben nyomoz a miskolci rendőrség: ismeretlen tettesek feltörték néhai Wattay István alsóborsodi református sirbölt feltörését a községbeliek hamar észrevették, mert a kriptaközvetlenül a temető szélén fekszik. Az eset annál feltűnőbb volt, mert a halottrablók egészen kifeszítették és kifordították a kriptá cementszövetbe épített vasajtáját. A vasajtó rácsának felfeszítésével meg sem próbálkoztak a tettesek, hanem

nekiállottak a kriptá alsó falának megbontásához, ott ahol a cementkeret és a téglafal érintkeznek, feszítővasakkal meglazították a falat, ami által sikerült a vasajtót kidönteni.

A sirböltba bejutva ékszerük után kutattak. Először néhai Wattay István református lelkész érköporsójának fedelét fészítették fel, majd Wattay Ilonkát, itt értékes ékszereket találtak. Wattay Ilonkát ugyanis annakidején gyűlűkkel, rendkívül értékes fülbevalókkal és egyéb ékszerekkel temették el; ezeket mind magukkal vitték a sirrablók. A rendőrség nyomban megindította a nyomozást és minden valószínűség szerint rövidesen sikerül kézrekeríteni a tetteseket. A rendőrségnek az a véleménye hogy jól szervezett bűnszövetkezet követte el a kriptá kirablását. Általában Miskolcon és környékén sirok és kripták feltörése és kirablása nem ritka és ujszerű az utóbbi időben. (Az Est)

ÖSSZESZÜRKÁLTA AZ ÖCCSÉT.

Holczér Ferenc rohoni mélezáró már régebb idő óta nem jó viszonyban élt bátyjával, Holczér Zsigmond mézszárossal. Tegnap a két testvér ismét összeszóvalkozott. Az idősebb arcúítottá öccsét és hátulról ötször megszurta. Holczér Ferencet életveszélyes sérüléssel a szombathelyi kórházba szállították. Életbenmaradásához nincs remény. A szurkáló testvért őrizetbe vették. (Pesti Napló.)

IAEGEREN
a legnagyobb és legjobb bevásárlási forrás
ROSENZWEIG'S DEPARTMENT STORE
laeger, West Virginia.
kitűnő férfi, női és gyermekruházati cikkek és Army & Navy holmik.

SZEM BETEGEK FIGYELMÉBE!
Dr. HOITASH J. FRIGYES
SZEMORVOS
Wien (Bécs)-ből, Ausztriából
Huntington, W. Va.
SIMMS KELLER BLDG.
704 Fourth Ave.
HIVATALOS ÓRÁK:
déléltől 9—12-ig, délután 1—5-ig.
MAGYARUL IS BESZÉLNEKI

Deardorff-Sister Co.
HUNTINGTON'S STYLE CENTER
324-34 NINTH STREET
MAGYAR Bányászok FIGYELMÉBE!
A legszebb kész női ruhák, felöltők, fűzők, blousok, szoknyák, sweaterek, női kalapáruk, kalapdiszkek, gyermek- és csecsemőkelelengék.
Hímzések, csipkék, harisnyák, selyem gyapott alsóruhák, batisztok, organtín, előnyomott kézimunkák és minden más áru, ami hölgyeknek szükséges.
Férfi harisnyák és zsebkendők nagy választékban. Remek szőnyegek.
JELSZAVUNK: Elsőrangú árut adjunk és pontosan szolgáljuk ki vevőinket.
Postautján küldje be rendeléseit **MARY JANE, HUNTINGTON, W. VA.** címre és biztosíthatjuk, hogy meg lesz elégedve kiszolgálásunkkal.

MI UJSÁG HIMLERVILLEN?

Az elmúlt héten 3 napot dolgoztak a Himler Coal Co. bányájában.

Vasárnap tartotta a Műkedvelő Egyesület a Március 15-iki ünnepélyt, mely igen szépen sikerült.

Szerdán este a Clarence című gyönyörű kép kerül bemutatásra Wallace Reid-dal a főszereplőben.

Szombaton, március 21-én The Tigers Claw (Tigris karmok) című Paramount kép lesz bemutatva.

Vasárnap este 10 órákor a Műkedvelő Egyesület rendkívüli gyűlést tart a Hallban.

Bányászok!

A Jenkins és McRoberts-i bányái a Consolidation Compániának már június óta minden nap dolgoznak.

Munkásokra szükség van, mert 1300 ladoló dolgozik 15 bányában.

A társaság most elhelyező irodát nyitott Huntingtonban és nemcsak felvilágosítással szolgál, de jó munkásoknak jegyet is előlegeznek.

Az iroda címe: CONSOLIDATION EMPLOYMENT OFFICE 641-9th Street HUNTINGTON, W. VA.

KIS HIRDETÉSEK ÁRSZABÁSA.

Keresztelés, Levelezés, Munkák keres. Ellátást nyer vagy keres, 20 szög egyszerű kőzölés 50 cent, háromszori kőzölés \$1.25; husz szög fél minden további szó közlésenként 3c.

Házassági hirdetés, Ügynökök keresetése. Eladó vagy Bérbeadó farmok, Ingatlan. Ház vagy Üzlet vétele és eladása, Üzleti alkalmak, Társat keres: 20 szög egyszerű 1 dollár, háromszori \$2.25; 20 szög fél minden szó közlésenként 4 cent.

Nagyobb betűkkel szedett hirdetésért a fenti árak kétszerese számítandó.

Kis hirdetések összege előre fizetendő.

Kis hirdetések felvevő a "Magyar Bányászlap" kiadóhivatala, Himlerville, Ky.

KERESTETÉS.

KERESKÉSEK férfiakat és nőket a legújabb fajta petróleum lámpák eladására. Úgyes ember vagy nő, esztétik megkezesítés 5 dollártól 10 dollárig. Felvilágosítást ad: JOHN L. LENGYEL Trauger, Pa. márc. 5, 12, 19.

ELADÓ.

4 DARAB Himler Coal Co. részvénye met járulékaival együtt eladom. Érdeklődők írjanak a tulajdonosnak, Stephen Kudracs, P.O. Cortland, Ohio, Trumbull County. márc. 26. apr. 2. 9.

MAGYAR Bányászok.

Ha házat vagy farmot akar venni, forduljon bizalmas hozzám. Hosszu éveken keresztül becsülettel szolgálom ki a magyarságot és igérem, hogy nem fog csalódní vételeben Farmak vannak nagy választékban, nagy ipari városok közelében, kibányászatlan 2-3 sor szénrel. Erdő és olaj, gáz, jó forrásúvíz és iskola, templom közelében.

Jó market, ahol mindent értékesíteni tud, valamint van a város beltérszélén és a város mellett első osztályú ház-helyek, ahol 70-80% építkezési (könyvű tőzvétségi) kölcsönt biztosít minden revonómén. Bővebb felvilágosításért írjon az alábbi címre: STEVE BARKAY Ellwood City, Pa. Box 241.

10 DARAB Himler Coal Co. részvénye kamattal együtt 1000 dollárért más vállalkozás miatt eladó. Érdeklődők írjanak a tulajdonosnak: John Knebal, Box 11, Freeman, W. Va. márc. 19, 26.

4 DARAB Himler Coal Co. részvénye darabonként 90 dollárért eladó. Érdeklődők írjanak a tulajdonosnak: Steve Simon, Box 59, Portage, Pa. márc. 19, 26.

VEGYES

MAGYAR zenész elmenne karmesternek bányápra, ahol részben át akar-nak alakítani. Tanít magyar, tót és angol zenét. Bányába is hajlandó könyveiből munkát végezni. Leveleket a Bányászlap kiadóhivatala kérek "Karmester" jellegre.

RENKIVÜLI AJÁNLAT.

Amit még nem adtak magyar házakhoz eddig. Egy öreg indiai növény balzsam, ami a legelhanyagoltabb székrekedés, rossz vérkeringés, hűtés, fejfájás, étvágytalanság, tüdő, máj, vese, hátrajás és mindenféle belső bajok legjobb orvossága úgy feloldozza, mint gyermekeknek, nagyon kellemes, mint gyermekeknek a használata. Egy üveg ára \$1.25 és tíz cent postai; ugyanehez hasonló orvosság van a könyvben, remma és csuz ellen, ami a legjobbnak bizonyult. Tegyen egy próba rendelést és a pénz küldje be money order vagy csekkben a rendeléssel együtt az alábbi címre: STEVE BARKAY Ellwood City, Pa. Box 241.

KITÜNÖ ALKALOM.

Jó forgalmu Grocery üzlet visszavonulási végett eladó cash-ért vagy lefizetésre. Havi bevétel huszezer dollár. Negyedik épület Mr. Dull Department Store-jától. POLINORI & CO. GROCERY Phone 369. Logan, W. Va. Box 455.

PATANYI GERGELY

Tisztelettel értesitem honfitársaimat és barátaimat, hogy a 8 GRAY STREETEN levő üzletemet át-helyeztem az 513 WYLLIE AVE-ra, ahol elsőrendű Szalon, Restaurant és Hotel nyitottam. Szobák egy családok, mint magánosok részére. Kitünő magyaros étkezés minden időben, mérsékelt ár, pontos kiszolgálás. Honfitársaim szives pártfogását kérem. PATANYI GERGELY tulajdonos. PITTSBURGH, PA. márc. 19.

GYÁSZJELENTÉS.

Szomorodott szívvel jelentem hogy szeretett nőm, Vágó Józsefné, született Gajos Borbála hosszabb betegség után elhunyt.

A temetési szertartást a williamsoni római katolikus plébános, Rev. M. Glieson végezte.

A temetésen megjelentek az elhunyt williamsoni ismerősei, úgy az ottani magyarok, mint az angolok, valamint Himlerville, Red Jacket és Chattaroy vidékéről igen sokan.

Emlékét kegyelettel őrizzük meg.

Vágó József, Williamson, W. Va.

KÖSZÖNETNYILVÁNTÁS.

Ezton mondok köszönetet mindazoknak, kik felejtethetjen nőm elhunytá alkalmával részvétük kifejezésével igyekeztek enyhíteni a nagy csapást, mi engem és fiamat, ifj. Vágó Józsefet, ért.

Vágó József, Williamson, W. Va.

OHIO SZÉN ÉRDEKÉBEN.

Ohio haldokló bányáit új reménnyel biztatja az Államközi Kereskedelmi Bizottság egyik kiküldöttje, aki a bizottság számára a szénfuvarozást tanulmányozta.

Ez a kiküldött most azt ajánlja, hogy azonnal emeljék fel alaposan a szénnek a teherszállítási díját Kentuckyból, Virginiából és West Virginiából a nagy tavak kikötőibe s ezáltal adjanak lehetőséget az ohioi bányáknak, hogy felvehessék még egyszer a versenyt a Virginiák sokkal jobb szénével.

Nem hihető, hogy sikerül a bizottság kiküldöttjének a terve mert ezzel halálos csapást mérnének a fent nevezett bányavidékekre, amelyek a vasutjaik segítségével az utolsó lehelletig küzdenek ez ellen a javaslat ellen.

A Bányászlapot bányászok írják, bányászokról, bányászokról írnak.

Dr. B. J. FARRELL

Dr. B. J. FARRELL fogorvos Williamson, W. Va. First National Bank Bldg. Room 4-6. Kitünő fogmunkákat készítenek. Fog- és gyökérhúzás érzéketlenül. Új fogakat és fogtöméseket jutányos áron vállalok. Pontos és figyelmes kiszolgálás.

Magyar Bányászok!

Ne csináltsdon ruhát mindenféle futóbetérral. Mert ez vagy nem szállítja, vagy becsapja. JÖJJÖN HOZZÁM. En elsőrendű munkát adok. ÁRAIM OLCSSÓK. Magyarul beszélünk. JOS. F. STERBA, szabó War, W. Va.

Dr. O. M. WHITT

Dr. O. M. WHITT fogorvos Dr. W. F. McCoy utóda. MATEWAN, W. VA. MAGYAR Bányászok! Évek óta veletek vagyok. Évek óta szolgálak ki benneteket. Mindig jó és becsületes munkát végeztem. Ha bármire van szükségetek, gyertek hozzám.

Magyar Bányászok!

Ha pénzt biztos helyen akarja tartani, forduljon hozzám. Igazgatóink és vidék legnagyobb emberei. Pénzüket felmondás nélkül bármikor fizetjük vissza. Most épül új bank palotánk az állomás mellett.

TUG RIVER NATIONAL BANK

C. S. DIEFFENDERFER pénztárnok IAEGER, W. VA.

FÉRFIAK Gyjékét meg magukat a neml betegségekől KIZÁRÓLAG SANYKIT Ferték használására Legbiztosabb oltalmát nyújtja. Nagy tubus 30c. Kit (4 darab) \$1.00 Kapható minden drog-stóriban vagy San-Y-Kit Dept. B 62 BECKMAN ST., NEW YORK, CITY. Irjon körlevelünkért.

NGL NORTH GERMAN LLOYD KÖRUTAZÁSI JEGYEK LESZÁLLÍTOTT ÁRON MAGYARORSZÁGBA BREMAN AT Harmadosztályú kabinok. Itt lakó idegenek, alkik 1 éven belül visszatérhetnek, akadály nélkül szállhatnak partra. 32 BROADWAY, NEW YORK, vagy bármely helyi ügynökéknél.

Himlervillei magyar testvérek!

A legjobb takarmányokat tartom raktáron és házhoz is szállítom. Mindenféle élelmiszereket, friss hús, felvágottak, bányászlelkek, ünneplő és munkáscsopok legjutányosabb árban kaphatók nálam. Pentosan és tisztességesen szolgálom ki vendőimet.

GURDON KÁROLY legrégibb vegyeskereskedő Himlerville, Kentucky.

BLOOM'S Big Department Stores Appalachia - Coeburn, Norton, Virginia. Mi árusítjuk a világhírű WALK-OVER cipőket. ÜZLETEINK LEGNAGYOBBAK A VIDÉKEN.

McCRAY-UNDERTAKING COMPANY WELCH, W. VA. TEMETÉSRENDEZŐK. Felajánljuk szolgálatainkat és biztosítjuk a legelőzékenyebb kiszolgálásról.

MAGYAR BARÁTAIM! Ne menjenek idegen helyre, amikor itt is van egy erős, megbízható bankjuk. ELFOGADUNK BETÉTEKET. Küldünk pénzt a világ minden részébe. Pontos, megbízható, lelkiismeretes kiszolgálásról biztosítjuk. FIRST NATIONAL BANK D. INO M. COOK, pénztárnok. Kimball, W. Va.

BETÉTEK után 4 százalékot fizetünk. A mi bankunk a legszilárdabb e vidéken. Ne küldje pénzét idegenbe, hanem jöjjön hozzánk, mi pontos s lelkiismeretes kiszolgálásról biztosítjuk. THE UNION SAVINGS BANK CO. W. E. JONES, pénztárnok. Yorkville, Ohio.

THE PEOPLES BANK APPALACHIA, VA. Helyezze el nálunk betétjét 4% kamatot fizetünk. Az éhazába gyorsan és pontosan utalunk át pénzt. Figyelmesen szolgáljuk ki ügyfeleinket.

PAPRIKA Valódi éhazai paprika nálam kapható. FONTONKÉNT 70 CENT. 5 fontos rendelésnél a postaköltséget mi fizetjük. Küldje be megrendelését a következő címre: JOHN FÜLÖP PITTSBURGH, PA. 410-III. AVE

EGYELETI KALAUZ.

I. KINIZSI PÁL MAGYAR Bányász BÉTEGSEGÉLYZŐ EGYLET.

1-ső fiókjának tisztikara: Alakult 1922 október 22.

Elnök: Smajda Ferenc, jegyző: Rubis Demeter, titkár: Soltész János, Box 264, Vintondale, Pa., pénztárnok: Juhász Lajos, számvevő: Nests Péter, ellenőr: Szűcs Dániel.

Expedít. Pa. fiókjának tisztviselői: Elnök: Kriston János, alelnök: Bok István, jegyző: Bortnyik János, titkár: Krivulka Márton, Box 136, Expedít. Pa., kihez minden egyleti levél címzendő, pénztárnok: Rójtos László, zászlótartó: Bok István, ajtóőr: Czifra János, bizottsági tagok: Kreston János, Szabó Lajos és Krivulka Márton. Gyűléseit minden hó 4-ik vasárnapján tartja.

Yatesboro, Pa. fiókjának tisztviselői: Elnök: Csobádi József, alelnök: Ragály Miksa, titkár: P. Kovács Sándor, Box 202, Yatesboro, Pa., pénztárnok: P. Kovács János, számvevő: Mátyus Sándor, beteglőgató: Dudás János, hármastagu bizottság: Ragály Miksa, Mátyus Sándor, Zubrzycky János, zászlótartó: Berezsnay József. Gyűléseit tartja minden hó második vasárnapján.

ELSŐ TUG RIVERI MAGYAR MUNKÁS BÉTEGSEGÉLYZŐ EGYLET. Alakult: 1903 október 1-én. Hivatalos lapja a Magyar Bányászlap. Székhelye: Gary, W. Va. A főtitkár minden hónap utolsó vasárnapján d. e. 10 órákor tartja gyűléseit Garyban, a régi iskolában. A főtitkár: Főnökök: Németh János, Post Box 224, Gary, W. Va. Főtitkár és főjegyző: Gönczy Bertalan, Post Box 334, Gary, W. Va., az osztályok kimutatásával és minden egyleti levél hozzá küldendő és 32 Egyletől felvilágosításért hozzá forduljanak. Főalelnök: Szabó Ferenc, Főpénztárnok: Garay János, Post Box 1, Filbert, W. Va., az osztályoknál befolyt pénzek hozzá küldendő. Főellenőr: Lengyel Imre, Box 394, Gary, W. Va. Szértárnok: Németh Ferenc, Gary, W. Va. Bizottság: Lengyel Imre, Szuresik János, Póttag: Buzsik József.

Gyűléseit minden hónap 13-ika utáni vasárnapján tartja délután 2 órákor a régi Hallban. 1-ső osztály, Filbert, W. Va. Elnök: Horváth János, titkár: Szabó Ferenc, Box 36, Filbert, W. Va., minden egyleti levél hozzá küldendő; jegyző: Buzsik József, zászlótartó: magyar: Kun István, angol: Tóth András, beteglőgató: Kássa Sándor.

2-ik osztály, Gary, W. Va. Elnök: Szucsik János, titkár és jegyző: Lengyel Imre, Box 349, Gary, W. Va., egyleti levelek hozzá küldendő; pénztárnok: Németh Ferenc (vidéki tagok által a tagsági díjak hozzá küldendő); Box 224, Gary, W. Va., pénztári ellenőr: Urbán József, ajtóőr: Dudás János.

3-ik osztály, Pageton, W. Va. Elnök: id. Kövér Lajos, titkár: Valach Vendel, Box 23, Pageton, W. Va., pénztárnok: Szathmáry Márton, jegyző: Kolariés István, beteglőgató: ifj. Kövér Lajos. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján délután 2 órákor a pénztárnok házában.

4-ik osztály, Rem, W. Va. Elnök és titkár: Hajzer József, Box 322, Gary, W. Va., pénztárnok: Szász György, Box 312, Gary, W. Va.

5-ik osztály, Manbar, W. Va. Elnök: Puskás László, Box 323, Manbar, W. Va., vidéki tagok a havi díjat hozzá küldjék.

6-ik osztály, Red Jacket, W. Va. Elnök: Kondor János, titkár: Bauer János, Box 44, kihez minden egyleti levél küldendő; jegyző: Glaz Hélik, ellenőr: Kocs Bálint, pénztárnok: Veres István, Box 64, Red Jacket, W. Va., beteglőgató: Balogh Bálint, ajtóőr: Molnár János, számvizsgáló: Gondor János.

HARRIS WOODS & COMPANY, Inc. GENERAL MERCHANTS Ezelőtt: PEERY'S STORE A. N. HARRIS, Manager GARY, W. VA. Stórnok a legnagyobb e vidéken. Nálunk mindent kaphat. A legtöbb magyar nálunk vásárol. Legyen az is vevőnk, aki eddig nem volt. Nálunk elsőrangú áruk olcsón kaphatók.

A fentnevezett egylet alapszabály-kivonata: Az egylet székhelye: Gary, W. Va. II-ik szakasz, 4-ik pontja. A tagok felvétele: Ezen egyletnek tagja lehet minden tisztességes magyar ember és nő; férfi 16-50 éves korig bejárólag, nő: férfi 16-50 éves korig tartóknak bejárólag, 40 éves felett nők koránálag, átkorukat keresztvéllel, utóvallel, vagy más bizonyító okmányainal igazoln.

5-ik pont: Azok akik óhajtanak az egyletünkbe beállni vagy belépni, tartoznak orvosi bizonyítványainal egészséges állapotukat igazolni.

7-ik pont: Beállási díj 16 évestől 30 éves korig \$3.50; 30-40-ig \$4.50; 40-50-ig hozzájárul \$6.00. A nők is abban a kedvezményben részesülnek, mint a férfiak.

II-ik szakasz, 9-ik pont: Minden tag fizet az egylet pénztárába 1 dollár 50 cent havi díjat, mely betegségeire fordítandó, ennek ellenében az egylet fizet \$10.00 heti betegsegélyt.

Érdeklődők forduljanak a központi titkárhoz, aki szivesen szolgál felvilágosítással.

WILKES-BARREI I. MAGYAR KOSSUTH LAJOS BÉTEG-SEGÉLYZŐ EGYLET. Alapított 1892 február 27-én. Gyűléseit minden hónap második vasárnapján tartja a West Morel nagy varasapján templom alatti iskolateremben.

Róna Ármánd főképviseelőnk, a Magyar Bányászlapot az egész ország területén minden tekintetben képviseli.

KÉPVISELŐINK:

VIRGINIA

Könczöl Antal, Inman, Va. Kardos Mihály, Toms Creek, Va. Szaniszló Lajos, Madsdville, W. Va. Ifj. Dobos András, Pocahontas, Va. Szabó István, Dante, Va.

KENTUCKY

Lőrincz Vince Lajos, Lynch, Ky. Szaniszló Lajos, Majestic, Ky. Varga Sándor, Stone, Ky.

WEST VIRGINIA

Buzsik József, Gary No. 6, 7 és 9. Gönczy Bertalan Gary No. 3. Hegedűs János, Edgarden, W. Va. Horváth Bertalan, Close, W. Va. Berryburg, W. Va., Galloway, W. Va.

Huszár István, Adamston, W. Va. Imre Mátyás, Thorpe, W. Va. Katak P. Antal, Madsdville, W. Va. Kató Antal, New hall, W. Va. Kovács István, Ethel, W. Va. Lengyel János, Louise, W. Va. Meleg Imre, Glen White, W. Va. Nagy Károly, Short Creek, W. Va. Pántikás Bálint, Triadelphia, W. Va. Paul István, Jenkins Jones, W. Va. Posvák Lajos, Lochgely, W. Va. Puskás János, Manbar, W. Va. Soltész Péter, Elm Grove, W. Va. Szabó A. János, Lyburn, W. Va. Tábori Oszkár, Logan, W. Va. Tóth József, Dehue, W. Va. Turi Lajos, Glen Alum, W. Va. Vajda Gedeon, Masontown, W. Va. Weszprémi Sándor, Monaville, W. Va.

PENNSYLVANIA

Bakos Gyula, La Belle, Pa. Benkó János, Cherryville, Pa. Csordás János, Star Junction, Pa. Csordás István, Hellwood, Pa. Darnay József, Fredericktown, Pa. Eperjessy István, Johnstown, Pa. Fekete József, Edwardsville, Pa. Fekete Sándor, Shickshin, Pa. Gyurkó Mihály, Nettleton, Pa. Horváth István, Comodore, Pa. Korodó József, Jerome, Pa. Kiss András, Pleasant Unity, Pa. Kiss István, Hillcoke, Pa. Kismarton József, Library, Pa. Kriston Lajosné, Berlin, Pa. Lázár Lajos, Kulpmont, Pa. Lukács János, Gallitzin, Pa. Mester János, New Genoa, Pa. Mészáros Bertalan, MoAddo, Pa. Molnár Áron, Ruthford, Pa., Beaverdale, Pa., Lloydell, Pa., Windber, Pa., Scalp Level, Pa. Molnár András, VanMeter, Pa. Molnár Gyula, Indiana, Pa. Elszbaha József, Brownsville, Pa. Novák Lajos, Elizabeth, Pa. Nagy József, Masontown, Pa. Nagy Kálmán, Iselin, Pa. Ragályi M. Yatesboro, Pa. Szabó András, Ellwood City, Pa. Szanyo Mihály, Burgetstown, Pa. Toszky Mihály, Jeners, Pa. Úveges Balázs, Nanty Glo, Pa. Várnay Imre, Uniontown, Pa. Veréb István, Braznell, Pa.

MICHIGAN

Trimal József, Detroit, Mich. INDIANA Bodnár Péter, Clinton, Ind. Szobonya István, Terre-Haute, Ind.

ILLINOIS

Fürjes Ágoston, Orient, Ill. Miklóskál Pál, Aurora, Ill. Páljár János, Westville, Ill. Soltész Pál, Buckner, Ill. Takács József, Davenport, Ill.

OHIO

Bányász József, Tiltonville, Ohio. Burdhan Mihály, Bradley, O. Fekete Mihály, Herriock, O. Kecán Sándorné, Columbus, O. Kovács János, St. Clairsville, O. Tóth Károly, Murray City, O. Tóth István, Rayland, O.

NEW MEXICO

Sági István, Gardinera, N. Mex.

NEW YORK

Mihályi Zoltán, Glenfield, N. Y.

COLORADO

Feder Vilmos, Camp Shumway, Colo. Kovács Gyula, Farbes, Colo.

LOUISIANA

Kapus Márton, Hammond, La.

WYOMING

Csapó János, Rocks Springs, Wyo.

Az Egyesült Államok egész területén BARNÁ B. DEZSŐ SZÉCSKAY GYÖRGY

Elnök: Jenki József, jegyző: Jenebek Sándor, pénztárnok: Fekete József, titkár: Bódi István, tagokat értesítő: Kulár Imre, zászlótartó: Bódi István, beteglőgató: Wilkes-Barren és környékén: Nagy József, Hannoveren: Cizmás József, ajtóőr: Novák József.

Az egylet együtt tartja gyűléseit a Magyar Segélyező Szövetségkel. Szövetségi ügykezelő: Dr. Kovács János, 391 Union St., Luzerna, Pa.